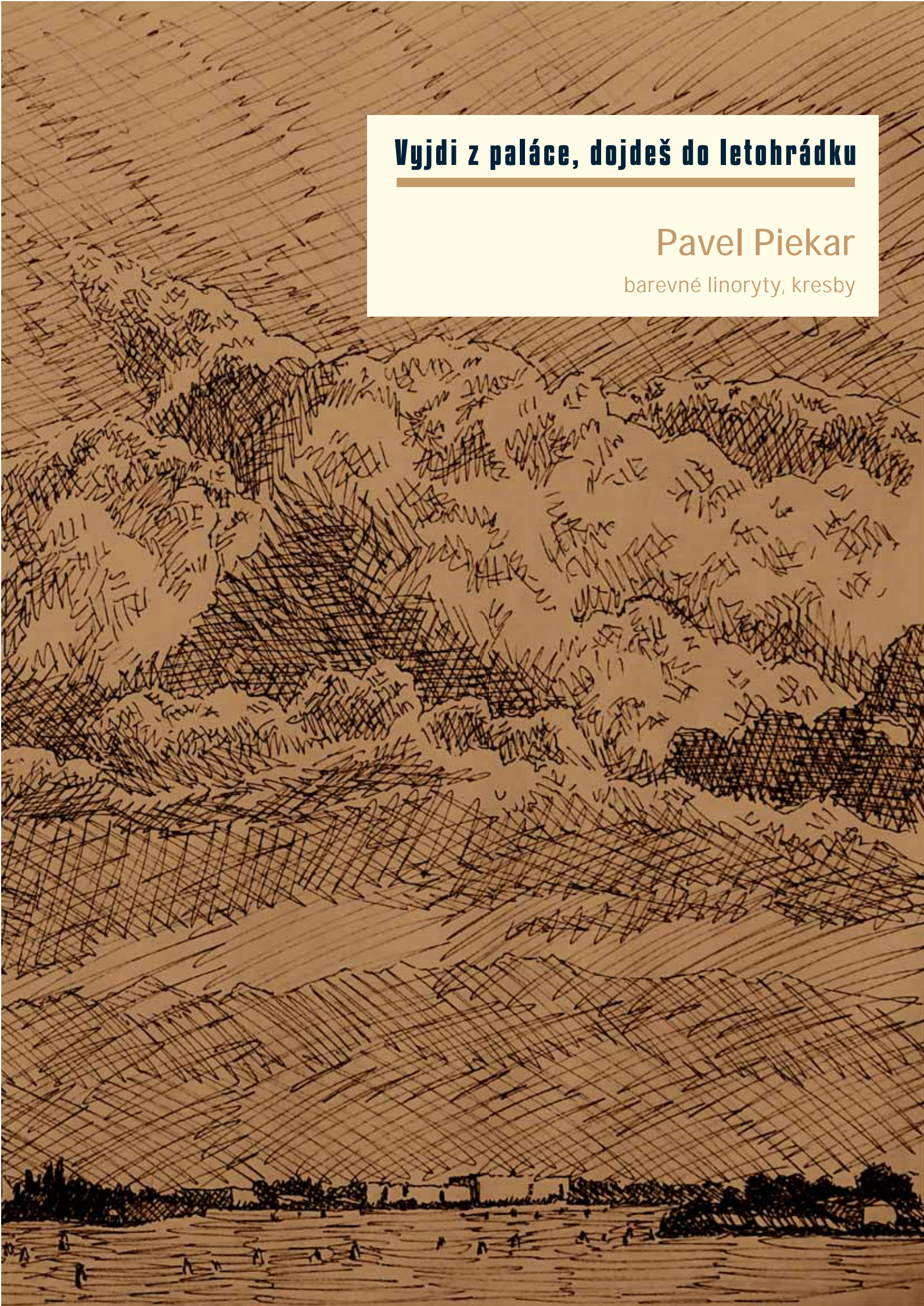

Vyjdí z paláce, dojdeš do letohrádku

Pavel Piekar

barevné linoryty, kresby

Pavel Piekar

Vyjdí z paláce, dojdeš do letohrádku

barevné linoryty, kresby

Galerie umění Karlovy Vary, pobočka Letohrádek Ostrov
Zámecký park 226, 363 01 Ostrov
16. května – 12. července 2015

Vydala Galerie umění Karlovy Vary,
příspěvková organizace Karlovarského kraje,
Goethova stezka 6, 360 01 Karlovy Vary
v květnu roku 2015

Text: Andrea Louis Ballardini, Božena Vachudová, Radek Wohlmuth

Citáty z knihy: Balthus – Pozdní vzpomínky jak je zaznamenal Alain Vircondelet, vybral Pavel Piekar

Fotografie: Michal Linhart, archiv galerie

Grafická úprava, sazba: Michal Jirát, 4MAT s. r. o.

Překlad: Mimi Fronczak Rogers

Jazyková redakce: Lucie Křestianová

Tisk: Tiskárna Median, s. r. o.

Náklad 300 ks

ISBN 978-80-87420-40-9

Autor děkuje za příspěvek na vydání katalogu:

**PRAŽSKÁ
STROJÍRNA a.s.**

Jan HAVELKA

© Pavel Piekar, 2015

© Andrea Louis Ballardini, 2015

© Božena Vachudová, 2015

© Radek Wohlmuth, 2015

© Mimi Fronczak Rogers, 2015

Vyjdi z paláce, dojdeš do letohrádku

Pavel Piekar

barevné linoryty, kresby

Návrat

*opakování
návrat do paláců
vystavených za příznivějších časů*

*někdo tu byl, něčím pohnul
možná je to jen setřený prach
kde se opíraly jiné ruce
pootvřené okno*

*Josef Hrdlička
28. 12. 2014*

*... nutnost modlitby bych velice zdůraznil.
Malovat tak, jako se člověk modlí.
Stejnou cestou dospět přes ticho k neviditelnému světu...*

*Balthus **

„Galerie“ Pavla Piekara

Přední básník italského baroka Neapolitánek Giovan Battista Marino (1569–1625), autor poemy *Adonis* a obsáhlé sbírky *Lyra*, vydal roku 1620 v Benátkách poměrně málo známou, ale nesmírně zajímavou knihu s titulem *Galeria*.

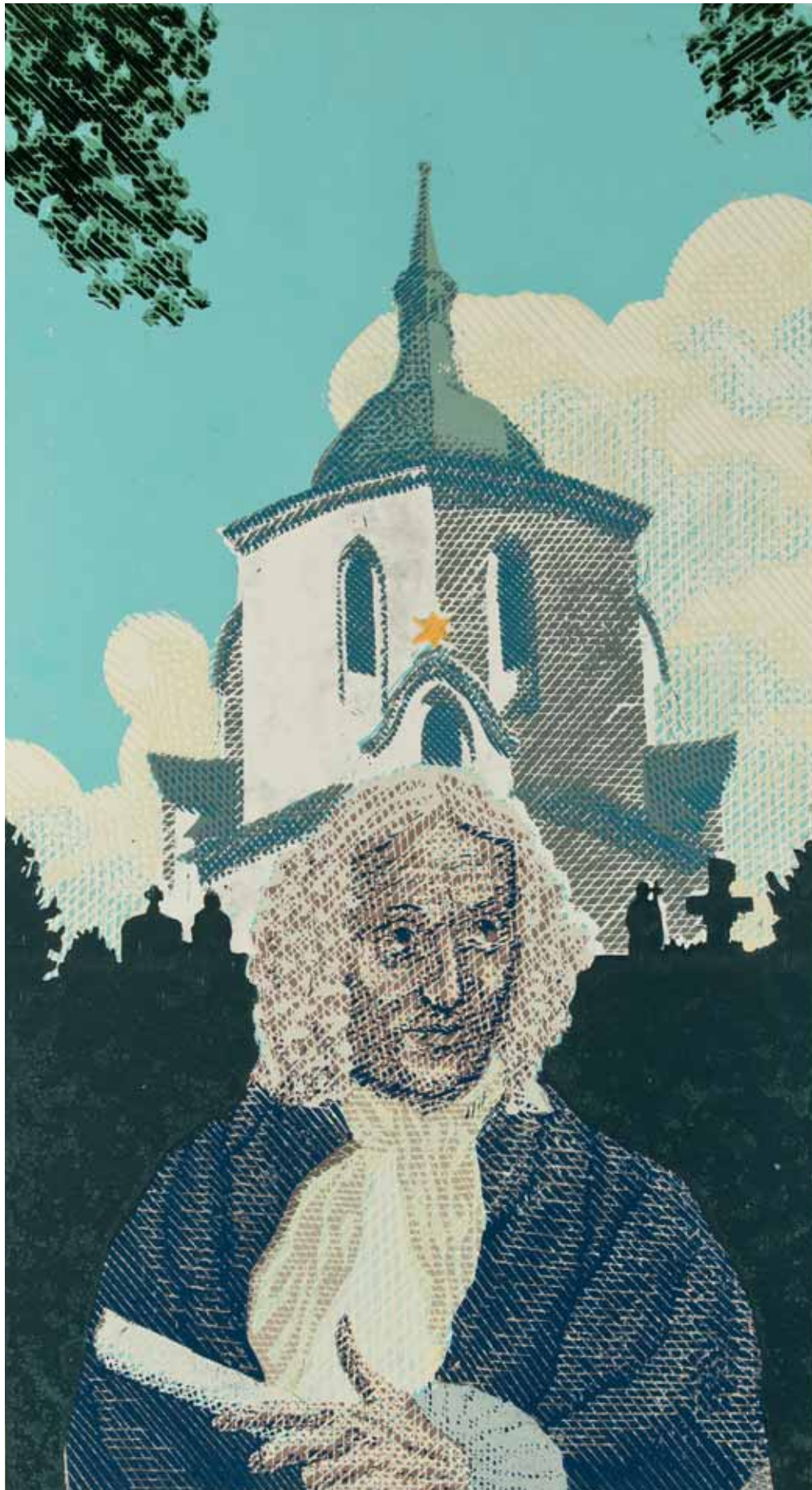
V ní tento autor vytvořil pomocí sonetů, madrigalů a stancí svou ideální galerii obrazů mytologických bájí, biblických příběhů, portrétů a tzv. capriccií, ale také soch, reliéfů, modelů a medailí. V *Galerii* básník realizoval svou snahu soustředit na jedno místo to nejlepší z výtvarného umění jeho doby – díla již tehdy obdivovaná, patřící dobovým soukromým sběratelům, z nichž mnohá jsou dodnes k vidění v italských či evropských muzeích. Pozoruhodné je i to, že do podskupiny portrétů Giovan Battista Marino zahrnuje osobnosti legendární nebo historické, ale také vědce a objevitele, jakým byl Galileo Galilei. Překvapivými obraty a jiskrností Marino dovedl v několika verších obsáhnout podstatu a smysl jednotlivých děl, krátkými slokami, trefnými jak tašky štětce dokonalého portrétisty, charakterizovat jednotlivé umělce, z nichž některé znal i osobně. Mezi nejpůsobivější patří verše věnované Guido Renimu a jeho *Vraždění nevíňátek* (*Che fai tu Guido?*) nebo strhující epitaf vyzdvihující morální velikost a uměleckou odvahu Michelangela Merisiho da Caravaggio (*In morte di Michelangelo da Caravaggio*). Četba *Galerie* přináší zajímavý pohled na umění a umělce z hlediska básníka, pro kterého jsou si malířství a poezie natolik podobné, že o malbě lze tvrdit, že je „mlčící poezí a poezie mluvící malbou“, podle Horáciova hesla *ut pictura poesis*.

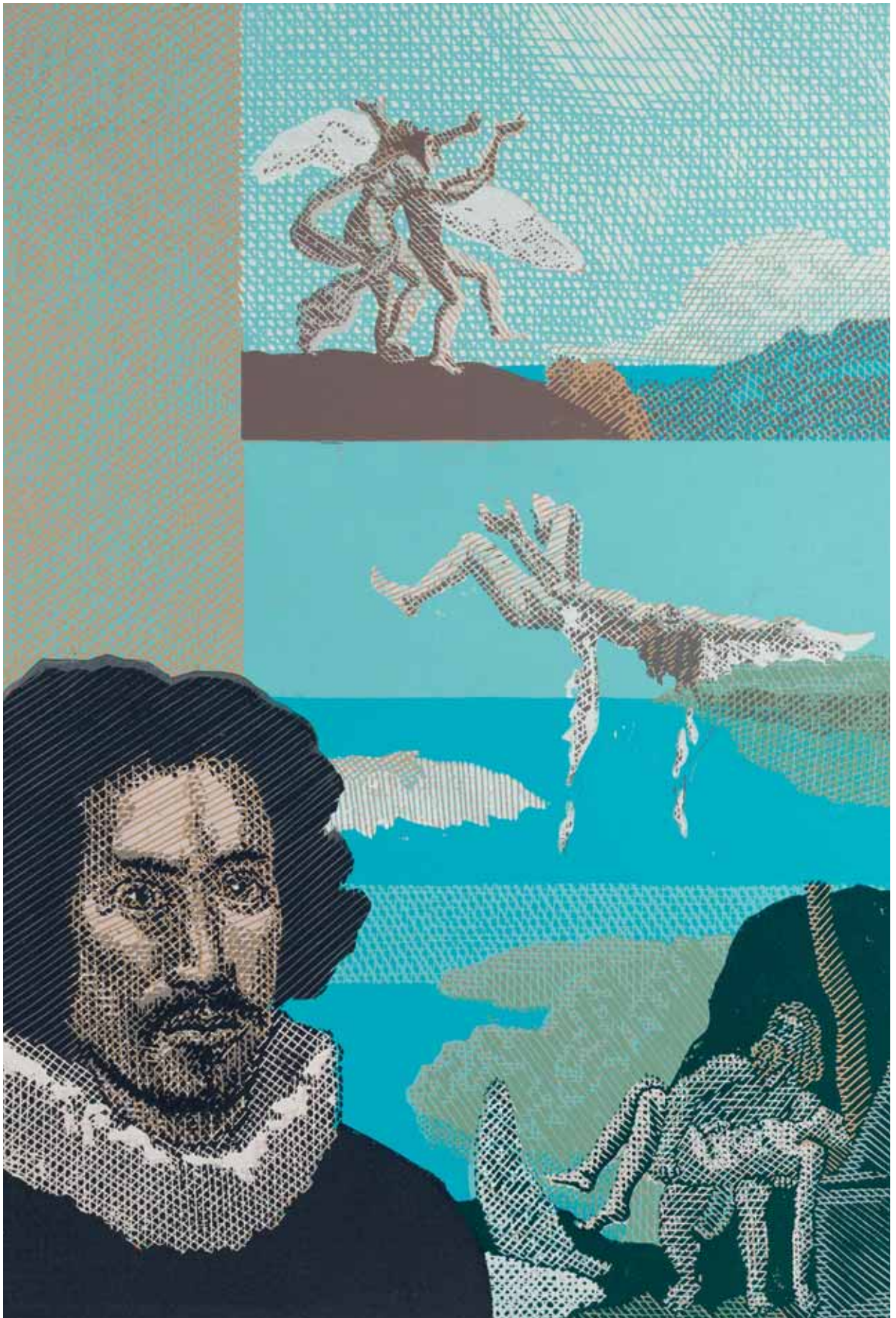
Již několik let se zajímám o grafické dílo Pavla Piekara a zvláště s oblibou pozoruji růst počtu linorytů, ve kterých podle mého názoru Pavel vytváří novodobou a osobitou podobu marinovské *Galerie*.

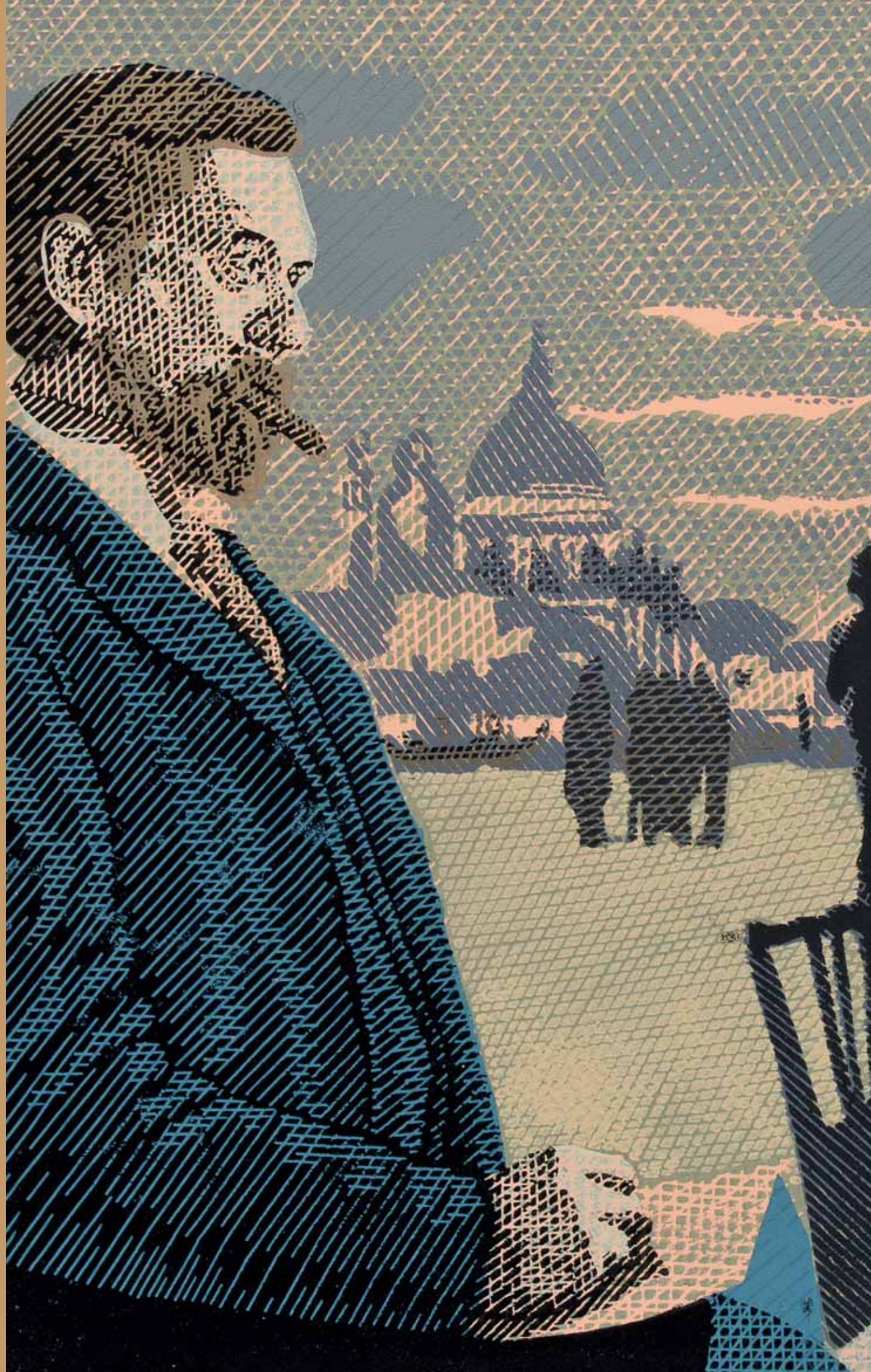
Je to sled portrétů výtvarníků, spisovatelů, hudebních skladatelů, mužů i žen z dob renesance a baroka či staletí a let bližších naší době, jejichž život a dílo patří do pomyslné pokladnice kultury západní civilizace. Jazyk barokní poezie je samozřejmě odlišný od výrazových prostředků a technik českého umělce, nicméně výsledný efekt této části v souboru Piekarova grafického díla zcela odpovídá významu marinovského tvrzení, že malířství a poezie jsou si natolik blízké, že „malba jest mlčící poezí a poezie mluvící malbou“ (*Dicerie sacre*, 1615). Společné však mají obojí: rétorickou formu, pro kterou ve starém Řecku existoval název *ἡθοποιία*, schopnost popsat morální a charakterové vlastnosti s mimořádnou přesností a důvtipem. Pavel Piekar je touto schopností obdařen a veden šťastnou intuicí dokáže doplnit portrét ikonografickými atributy nebo citacemi tak, že vytváří vpravdě básnické významy, které probouzejí v divákovi touhu či potřebu bližšího poznání. Piekarův stále se rozrůstající Olymp umění a kultury takto nesevřďčí pouze o jeho vzdělání, vkusu a rozhledech, lásce k umění vůbec a o jeho přesvědčivých schopnostech výtvarníka. Ale jedná se tu o něco navíc, co může jen znásobit potěšení z těchto prací: je to víra v kulturu, která bude vždy povznášet lidského ducha a utvářet jej k hodnotám krásy, kvality a svobodné mysli.

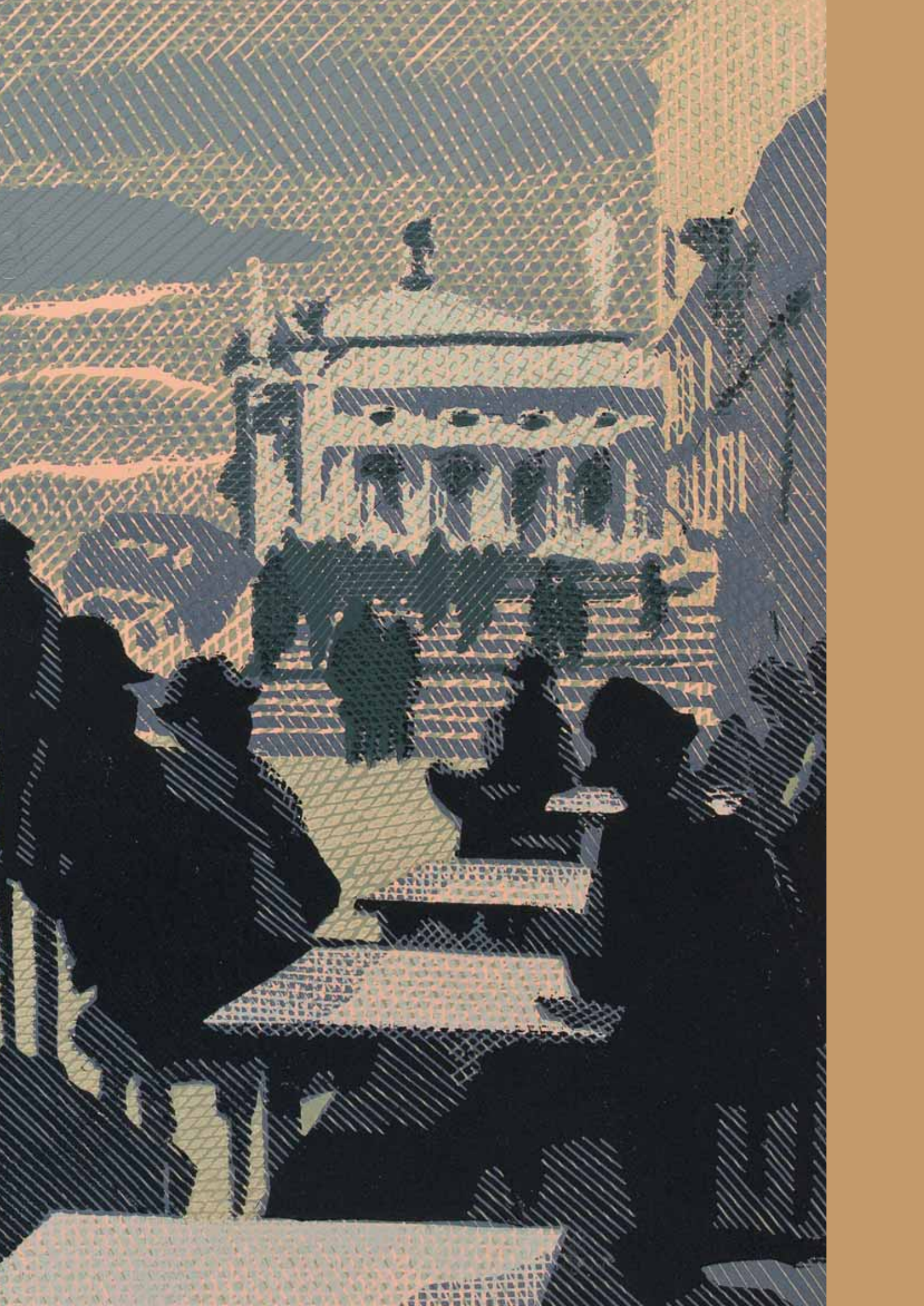
Andrea Louis Ballardini

leden 2015

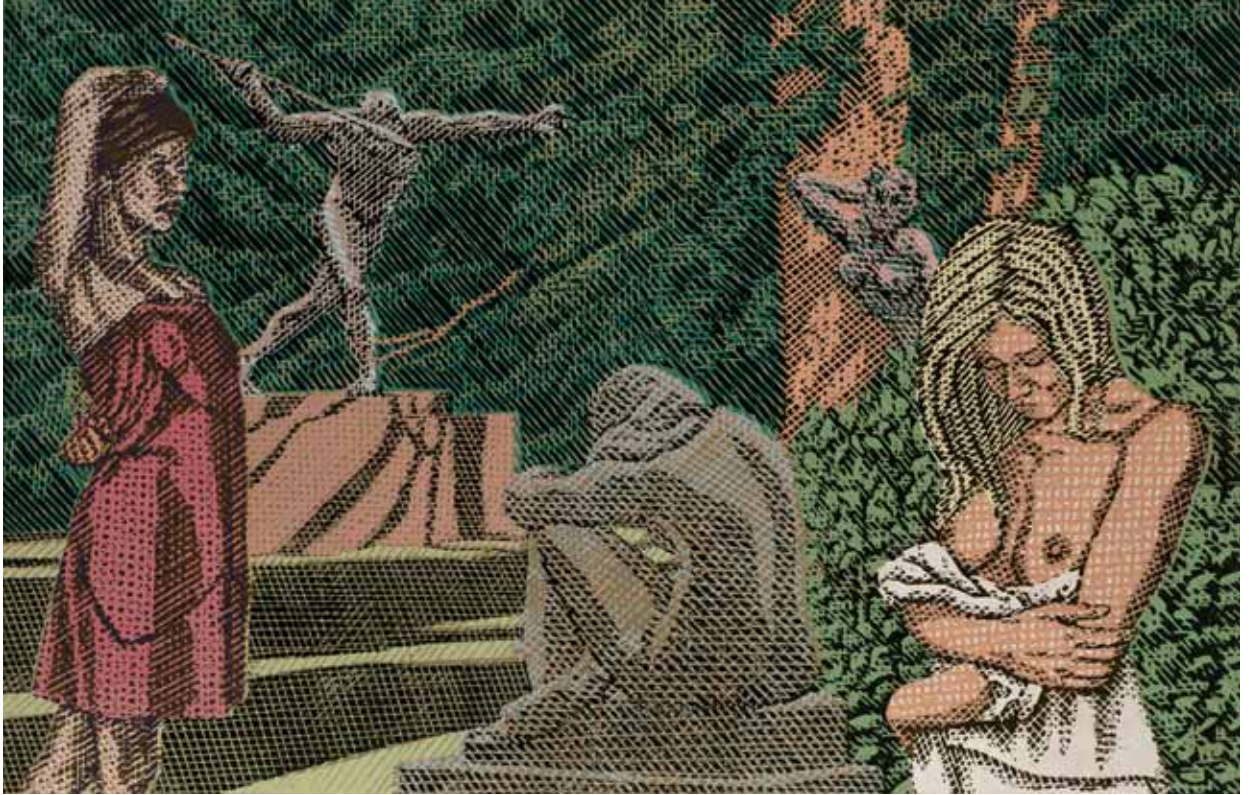

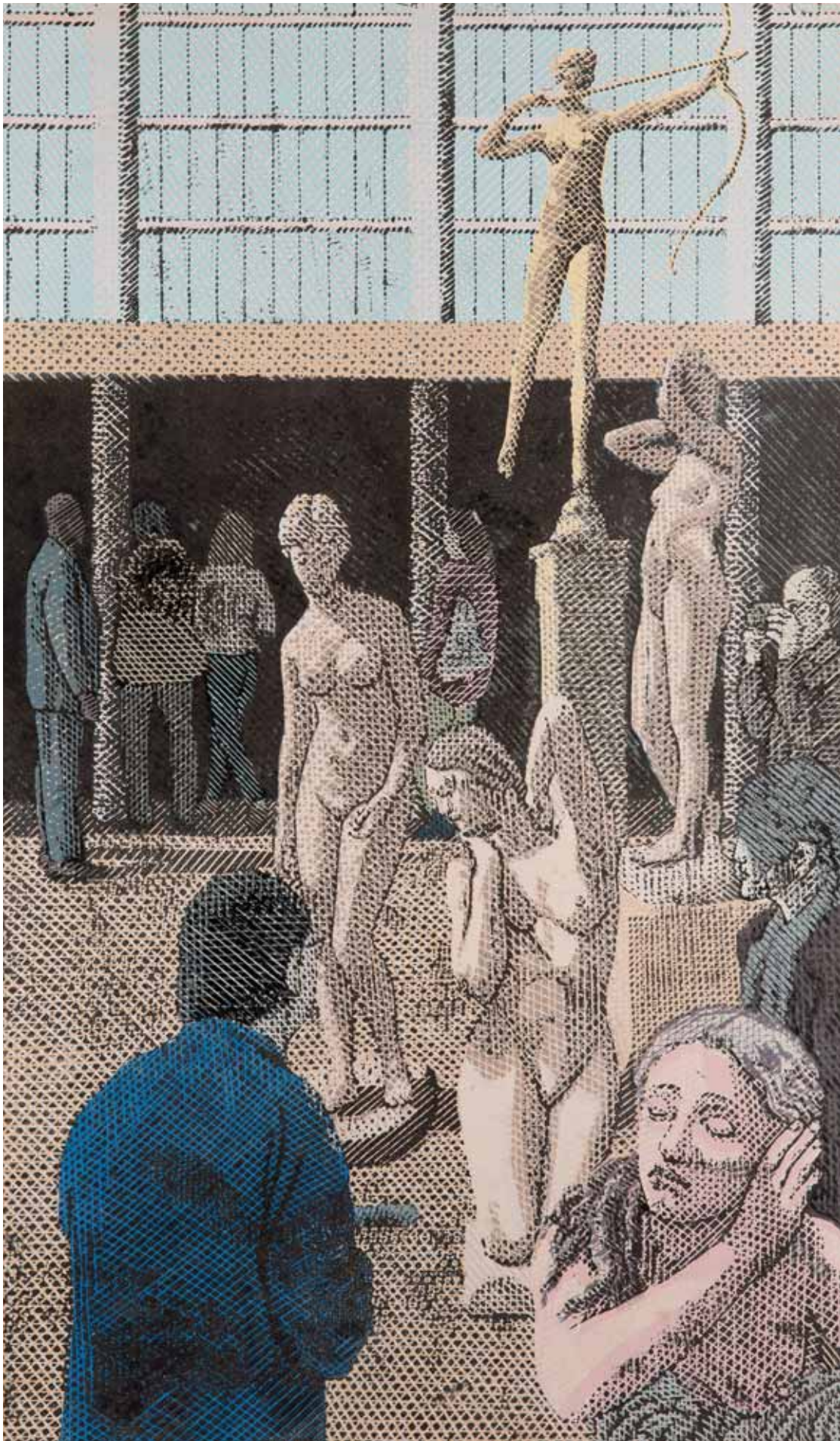

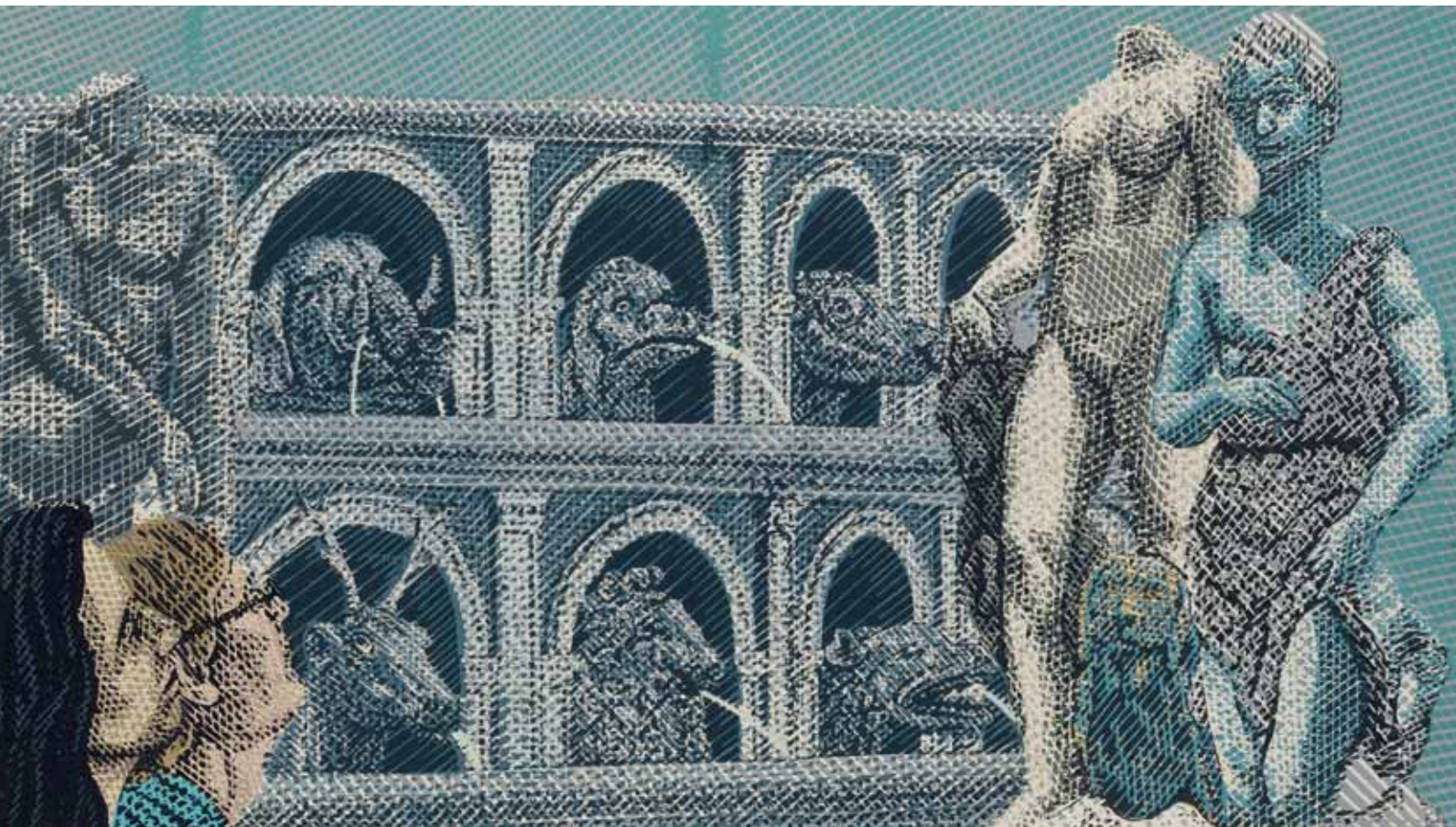
< **J. S. Sargent v Benátkách** | Barevný linoryt | 2012 | 46 x 88 cm

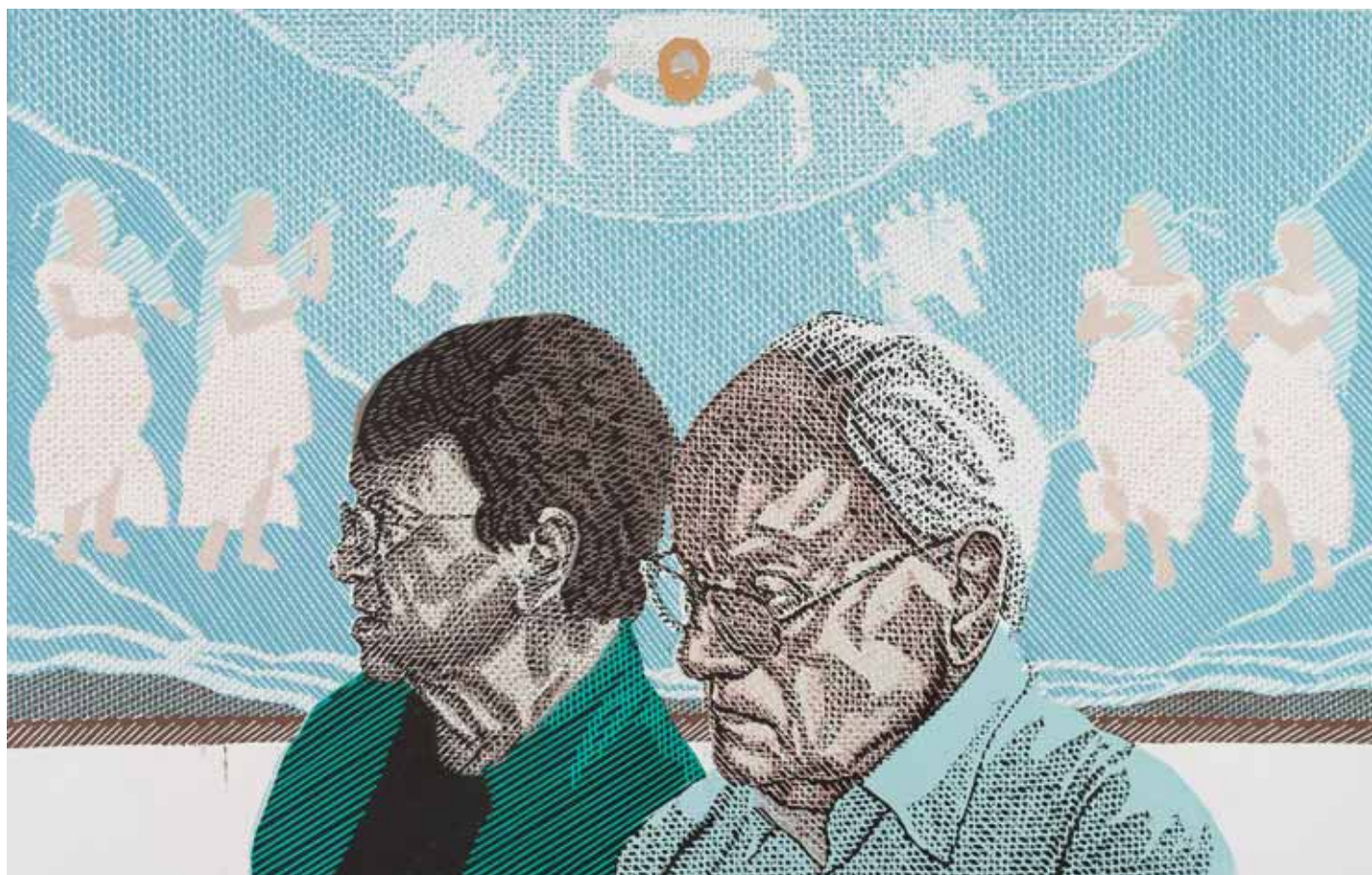
Helena a Paris | Barevný linoryt | 2012 | 44 x 75 cm

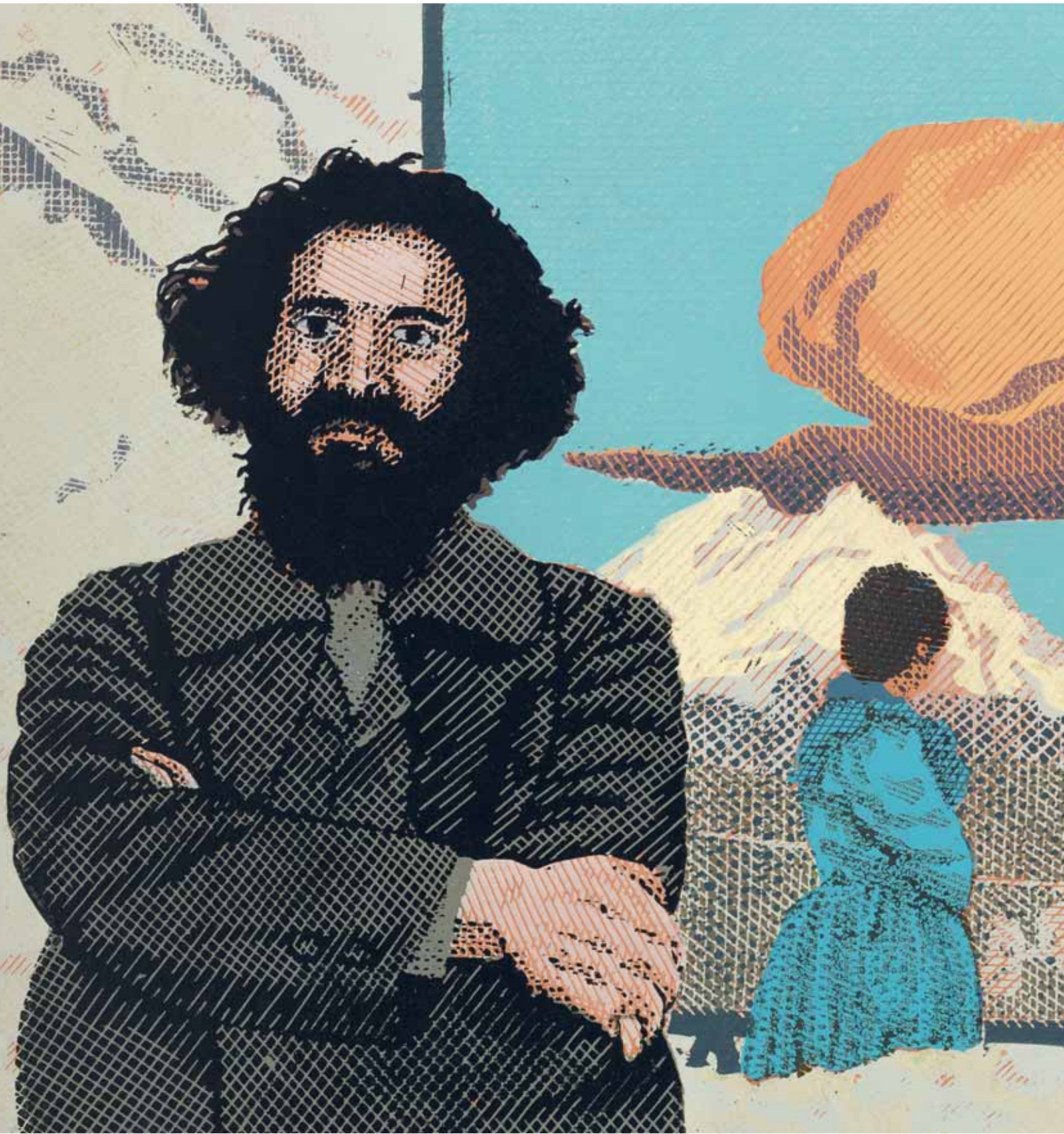

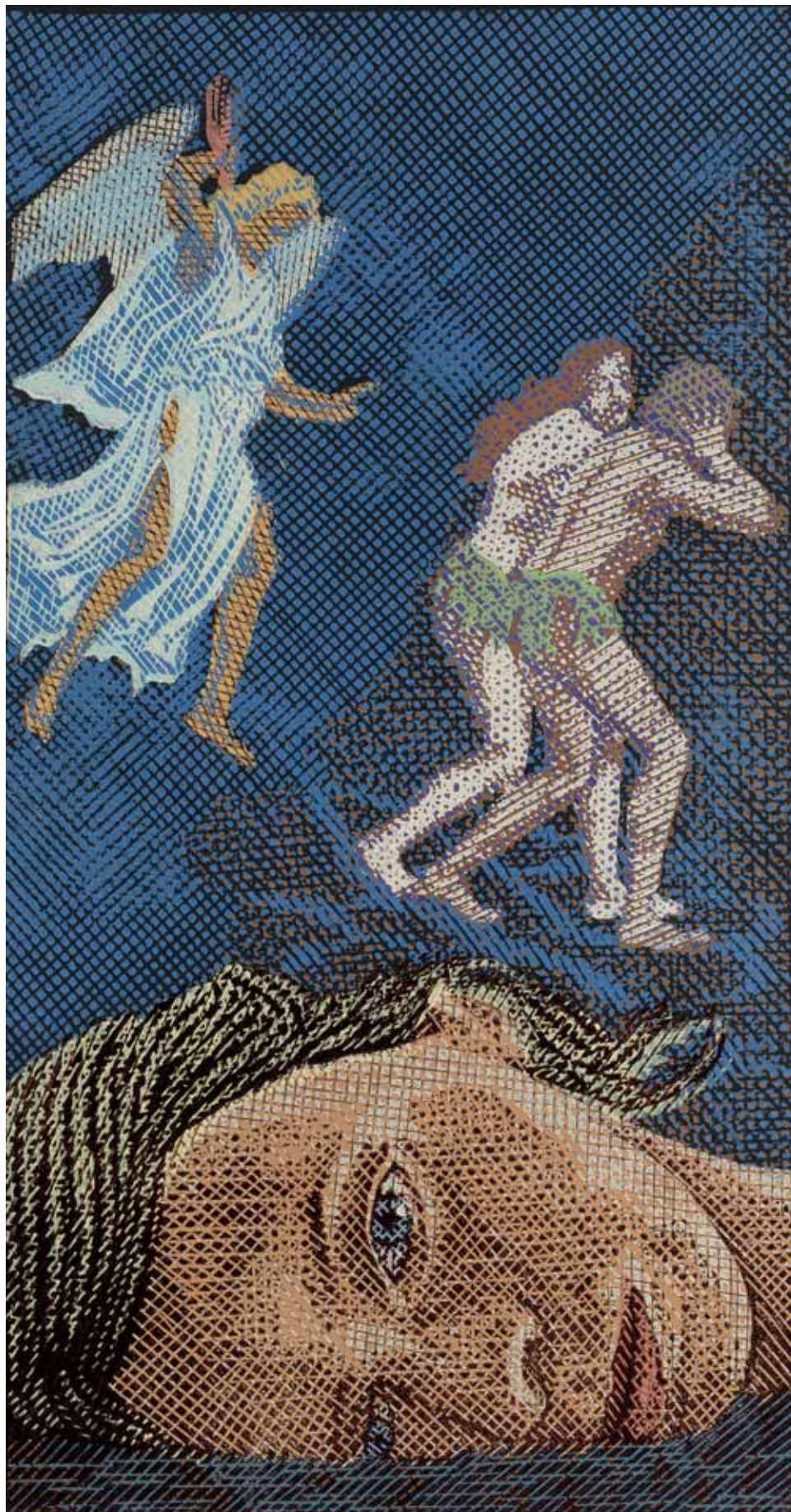

... malířství jsem považoval za hledání zázraků, trochu podobné nočnímu putování tří králů do Betléma. Musí se jít za hvězdou a dojít až ke zjevení. Dnes se to těžko chápe a zejména v malbě, kterou současní umělci úplně zradili. Konceptuální experimenty, abstrakce, revolucionářská estetika a ideologie zaprodaly obličej i krajinu a ukazují je jako reakcionářská pozlátka, která už nebudeme potřebovat. Rázem zmizel tisíciletý vztah malířů k vznešenosti. Umění, které se považuje za moderní, vymazalo malířství od samého počátku, od jeskynních malířů starší doby kamenné, které bylo přímo spojené se spiritualitou, posvátnem. Všechno to smetli se stolu a my dnes hledíme na strašlivé důsledky, na opuštěné bitevní pole, kde zůstaly jen mrtvolky a stopy obscénních spekulací..

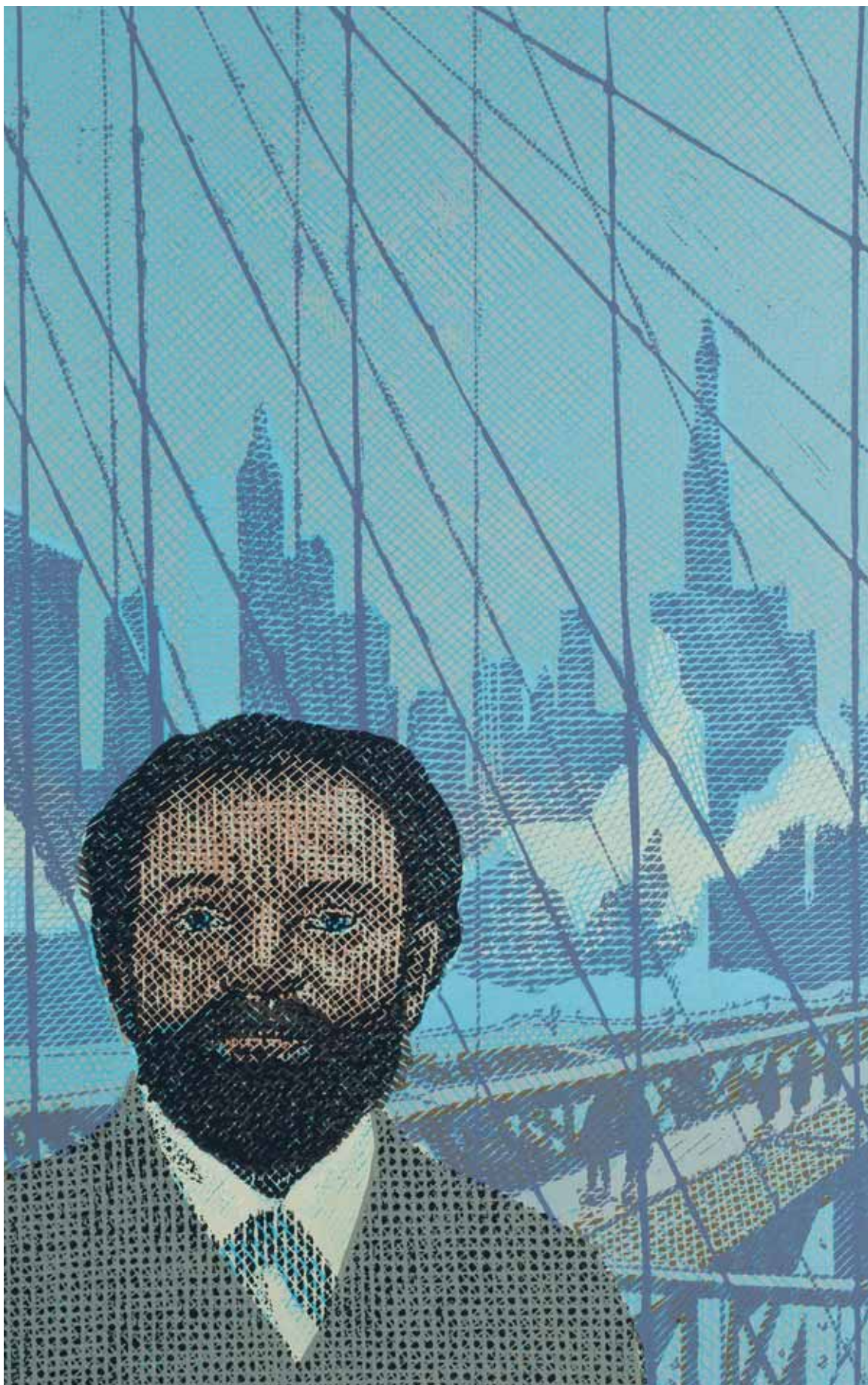
*Balthus **

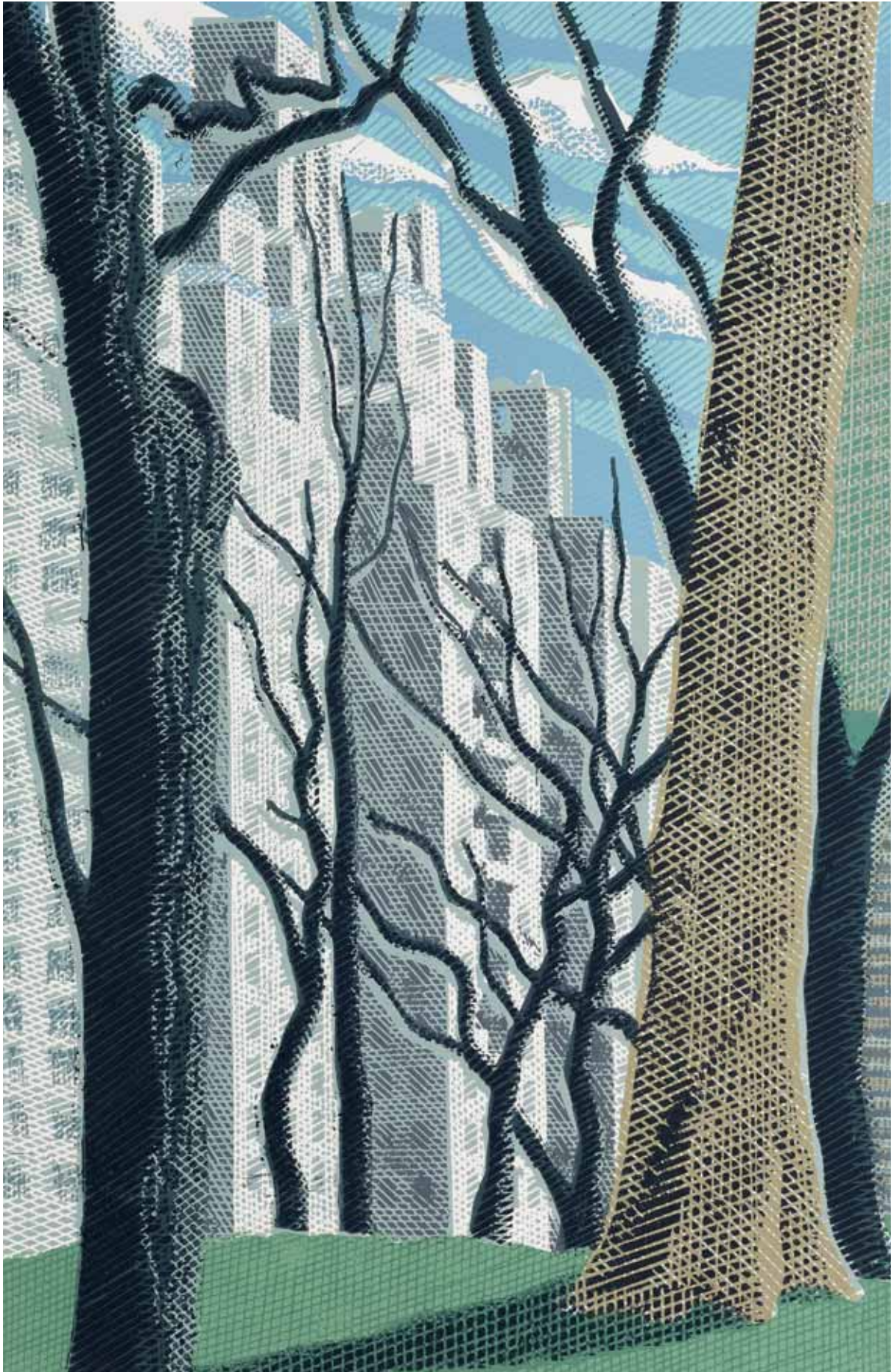

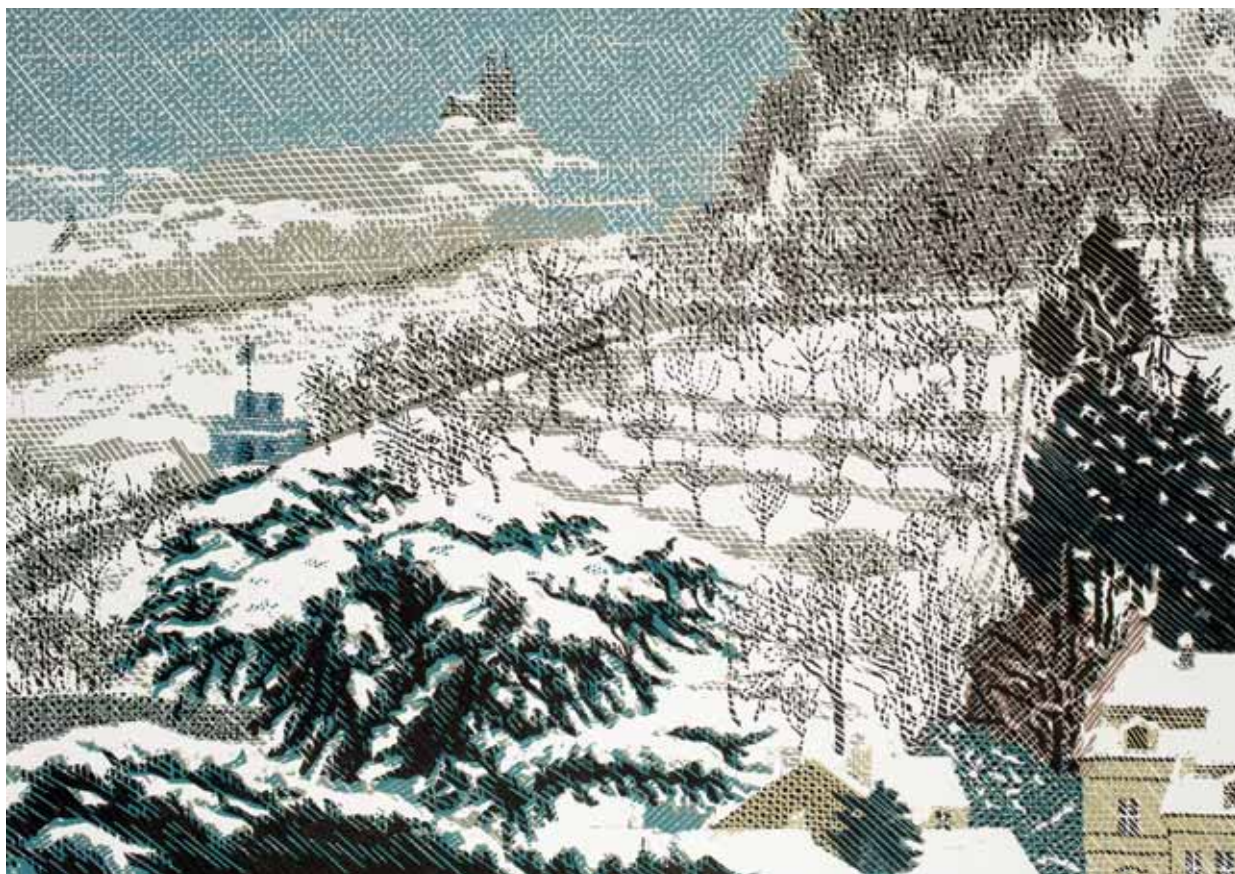

*... opravdová modernita je právě v tomto
novém objevování minulosti,
v originalitě nového vidění jejích zkušeností,
jejích objevů...*

*Balthus **

Vyjdí z paláce, dojdeš do letohrádku

Už název nejnovější výstavy grafika Pavla Piekara (1960) možná mimoděk symbolicky identifikuje základní principy jeho tvorby. Tím prvním je zřetelný a bráno podle dikce asi trochu romanticky sebezáchovný příklon k minulosti. Při vědomí skutečnosti, že autor je profesně

vázán na prostředí Šternberského paláce na Hradčanech a momentální expozice je instalována v ostrovském Letohrádku, pak tím druhým nutně musí být realistický pohled na svět.

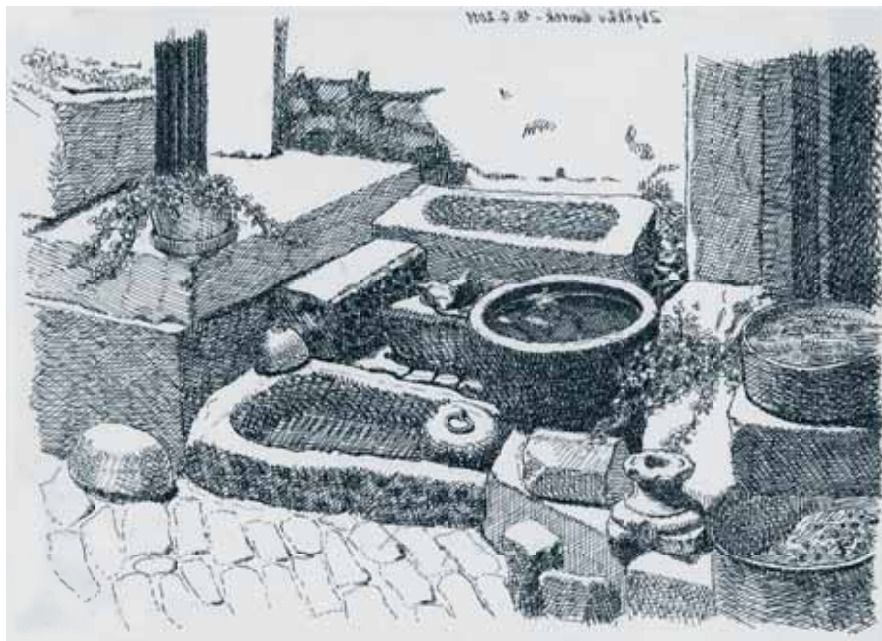
Pavel Piekar je jedním z nevyzránejších českých linorytců. Spolu s Michalem Cihlářem, Vojtěchem Kovářikem a několika dalšími umělci u nás během 80. a 90. let minulého století emancipovali tuto dlouho opomíjenou techniku a rozkryli její do té doby netušené výrazové i technické možnosti. Ještě před koncem tisíciletí se jim tak podařilo vytvořit naprosto nový obraz linorytu, který byl do té míry fascinující, že spontánně inicioval silný mezigenerační zájem vymezený z jedné strany jejich vlastní tvorbou, z druhé masivní aktivitou nejmladších tvůrců z řad studentů pražské Akademie výtvarných umění.

Sám Piekar se linorytem zabývá už od počátku 80. let. Jeho charakteristický rukopis je založen na dovedném kombinování předmětného a nepředmětného vyjádření, když realistický obraz skládá prostřednictvím soutisků mnoha linoleových desek s odrytým abstraktním rastrem. Krom toho jsou pro něj typické až exkluzivně malé náklady grafických listů, které většinou nepřesahují deset kusů, zvětšující se formáty a především silný smysl pro kolorismus.

Ten se projevuje nejen používáním až padesáti barevných odstínů v jediném obraze, ale i koncepčním výběrem papírů, na které tiskne. Odhalená – jen zřídka bílá – podložka se tak stává dalším rafinovaným faktorem, který se podílí na koloristickém vyznění kompozice a celkové atmosféře výjevu. Stejně významný je i specifický způsob vrstvení tónovaných otisků, kterým v některých případech dokáže dosáhnout jemných lazurních efektů, podobných malbě. Autor navíc používá speciální směs tiskařských a olejových barev, kterou si sám připravuje.

Jak dokazuje i tato výstava, zůstává Pavel Piekar v tradičním slova smyslu realistou. O jeho tvorbě, těsně spjaté s vlastním životem a prioritami krom jiného i řadou autoportrétů, se dá uvažovat jako o jistém druhu deníku a tomu samozřejmě odpovídají také témata, jimž se věnuje. Klíčové místo v nich zaujímají krajiny, městská zákoutí, portréty jeho rodiny a přátel, ale také oblíbení umělci a umělecká díla. Piekar je zpracovává v otevřených a neustále rozvíjených cyklech, které kromě zprostředkování vizuálních zážitků ve druhém plánu mapují především sféru jeho existence. Ovšem nejen té fyzické, minimálně stejnou měrou odrážejí také prostor jeho imaginace.

Základem jeho prací bývá pravidelně precizní kresebná skica, vytvářená jako před staletími v plenéru nebo podle modelu. Po zvyku starých mistrů se Pavel Piekar neodříká ani zachycovat v galeriích a lapidáriích obrazy a sochy, které ho přitahují. Z takových kreseb vzniká obsáhlé portfolio – početná zásobárna optických

vjemů, z níž přímo vybírá nebo kolážovitě skládá kompozice vlastních grafických listů. Nejvíc je tento postup patrný u jeho imaginárních portrétů, kde zároveň hraje i nejdůležitější roli. Tváře portrétovaných bývají, někdy intuitivně jindy racionálně, zasazené do specifického prostředí nebo scén ze starých obrazů, které jim vytvářejí kontext – jakési významově-emoční

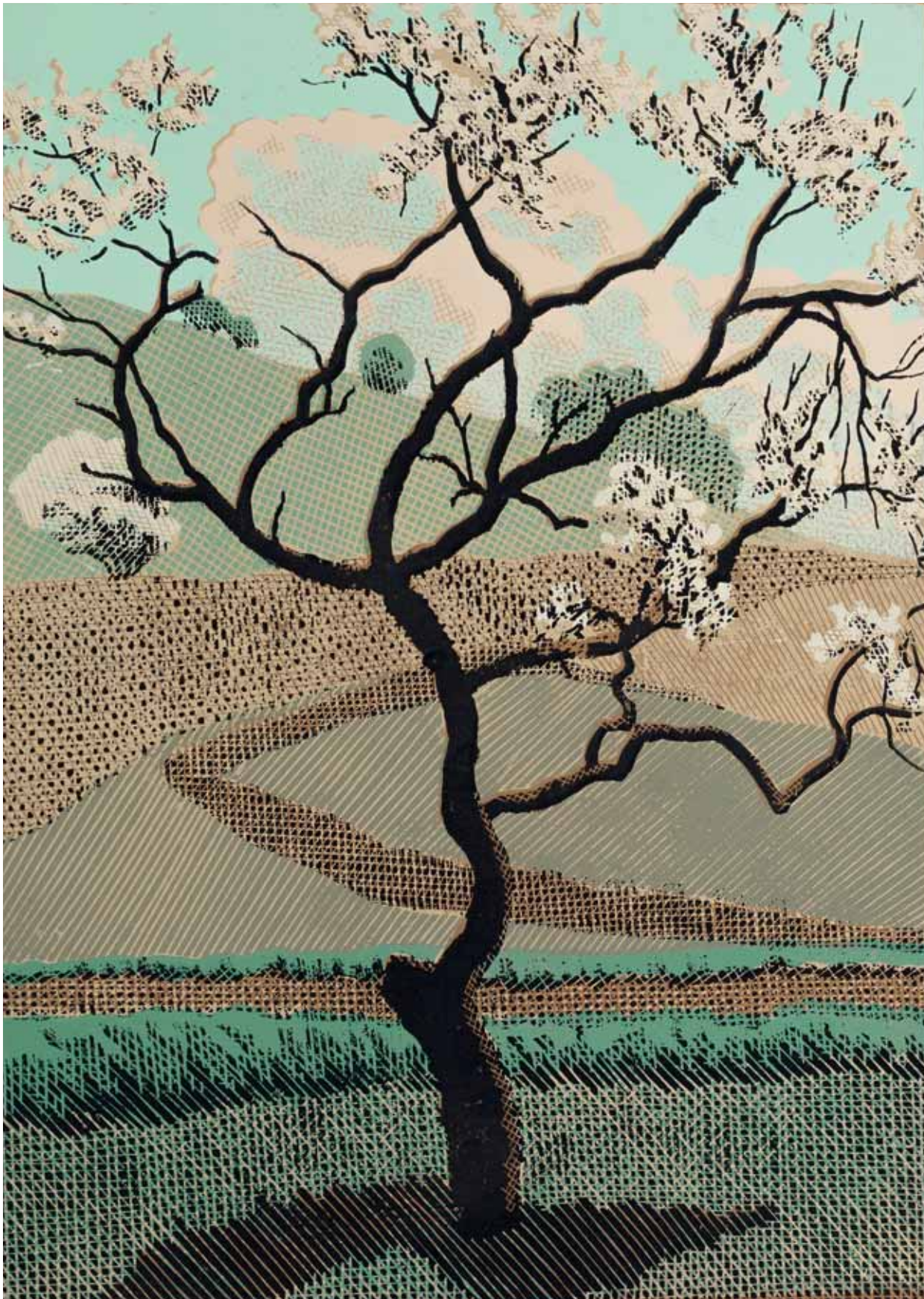
echo. Komplexní čtení výjevu kombinujícího subjektivní intimitu obličeje s jeho narativním rámcem pak v mnohém přesahuje účinnost běžné výtvarné kategorie. Právě Piekarův kompoziční a zároveň manipulativní princip je zdrojem nové reality, která může být v mnoha ohledech překvapivá. Nenápadně totiž směšuje nejen místa, časy, děje, ale také významy.

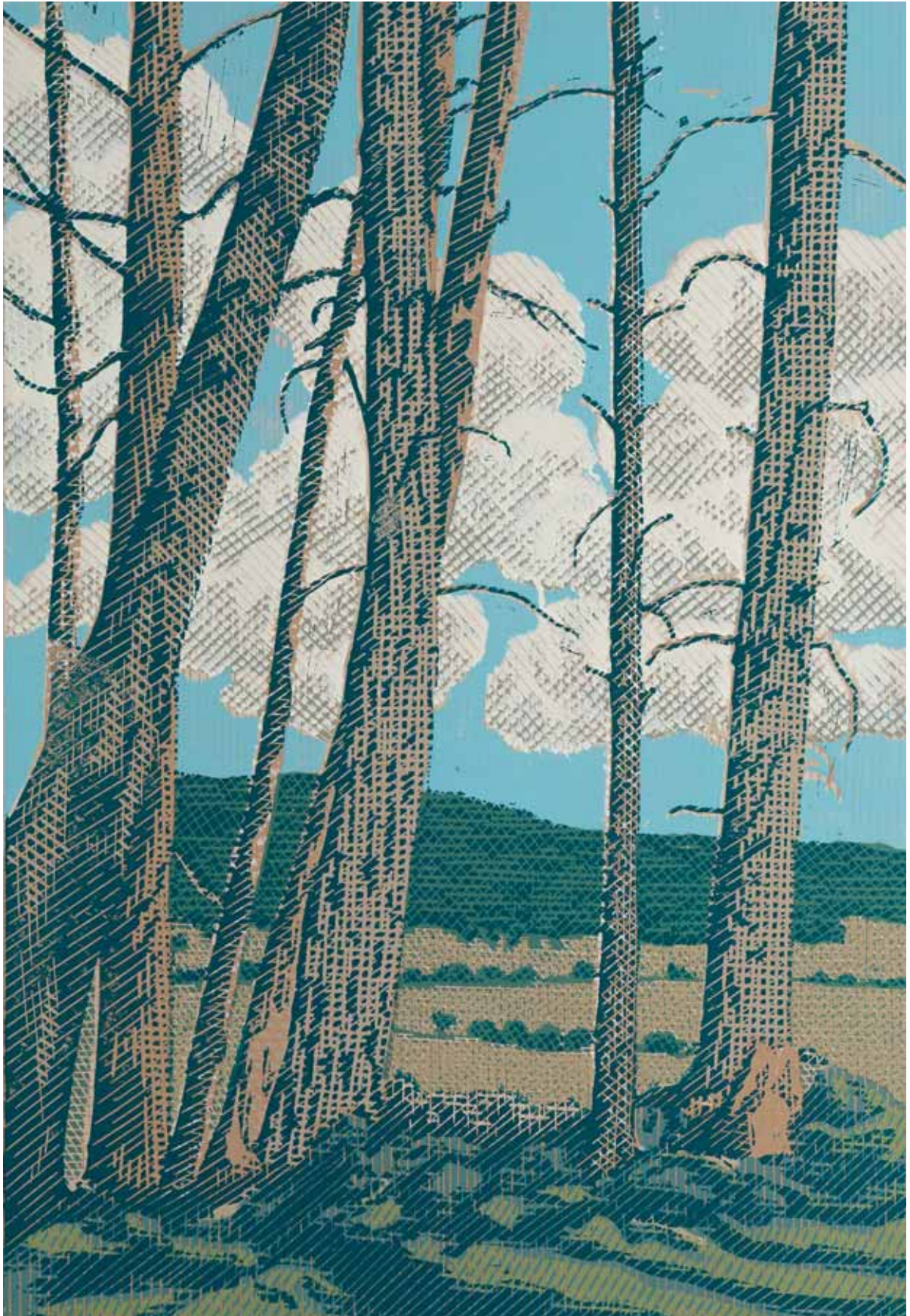
Přestože výtvarný projev Pavla Piekara evokuje poměrně konzervativní přístup po všech stránkách pevně ukotvený v minulosti, objevují se u něj někdy nečekané doteky dneška. Není to jen koncept vizuálního remixu, který se odehrává zcela v duchu teorie postprodukce. Mezi portrétovanými se občas mihnou ultra-současné osobnosti, které s jeho tradičním světem už od pohledu nekorrespondují, ať už je to zpěvák Leonard Cohen, glamour-fotografka Tereza z Davle nebo fashion stylistka a fotomodelka Olo Křížová. Ale změny se týkají i stavby jeho grafických obrazů, kde je možné narazit i na nenápadné ozvuky komiksu. Také na hranu nepředemtnosti se už nedostává jen s ohledem na strukturální šrafury, z nichž se skládají jednotlivé motivy. Další cestou se stala změna měřítka a zazoomování po fotografickém způsobu, kdy zvětšený detail fasády nebo porostu pokryje volnou plochu beze zbytku a pozadí v podstatě promění v jednu jedinou abstraktní skvrnu.

Piekarovy grafické práce ovšem přes to všechno stále zůstávají především určitým druhem vyznání. V tomto smyslu je možné o nich dokonce přemýšlet jako o osobní mytologii nebo jen jinak interpretovaných „svatých obrázcích“, které se mají dotknout jeho představy o vznešenosti. Ne náhodou také s oblibou zpracovává třeba příběhy antických bájí, které pro něj představují neustále aktuální modely životních situací s přímým odkazem k našemu tady a teď. Stejně tak novozákonní martyria jsou někdy caravaggiovsky zpřítomněná současným oděvem trýznitelů i obětí. Historická zkušenost pro Pavla Piekara tedy není jen příkladným zdrojem umělecké inspirace, ale stále živý prostor, ze kterého je možné, nebo dokonce nutné čerpat i dnes. To, stejně jako další indicie, napovídá, že práce tohoto grafika nepředstavují ani tak obrat k minulosti vizuální, jako spíš k té hodnotové.

*Radek Wohlmut
leden 2015*

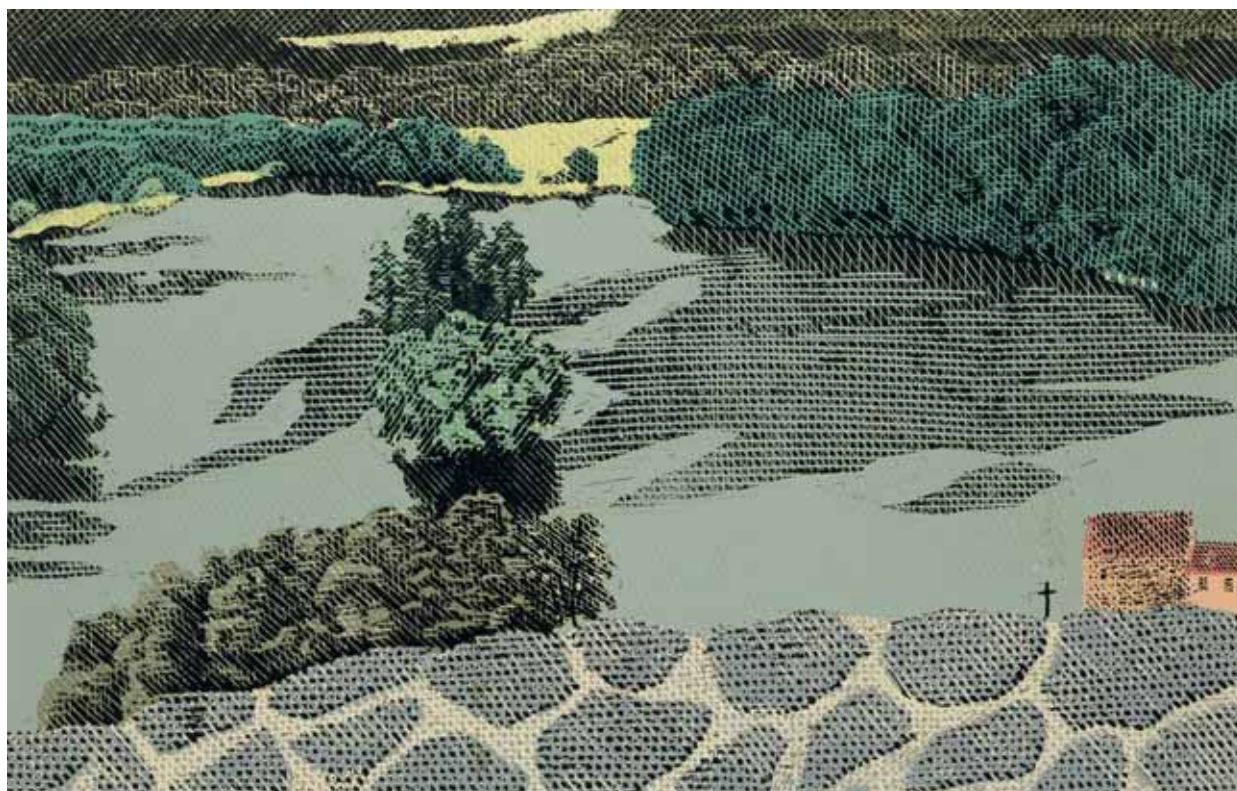

< Na rybníce / Barevný linoryt / 2012 / 50 x 67 cm

*... malovat je vnitřní potřeba a zároveň řemeslo.
Stále můžeme opakovat, a nikdy to nebude dost důrazné,
že bloudění současného malířství
je zaviněno nedostatkem skutečné práce,
nedostatkem skutečného ticha...*

*Balthus **

Z paláce do letohrádku Pavel Piekar kreslí

Pavel Piekar, známý především svými barevnými linoryty, na kresebném projevu velmi lpí.

Kresby dokonce svým počtem v jeho tvorbě převažují nad samotnými grafickými pracemi. Kresba je pro Pavla Piekara jistým druhem posedlosti. Vyjede-li z Prahy,

tedy „z paláce“, neboť se díky zaměstnání v Národní galerii pohybuje mezi Šternberským, Schwarzenberským a Salmovským palácem, má chuť stále kreslit. Považuje za nutné prokreslit osm až devět hodin denně. Pak teprve cítí, že jeho pobyt „venku“ má smysl.

Kreslí vlastně vše, co jej obklopuje... a fascinuje. Krajinu, architekturu, umělecká díla, oblíbené vodní hladiny, také portréty a figurální scény. Duchovní mírou kresebného zobrazení je jeho intenzivní prožitek viděné skutečnosti.

V roce 2006 Pavel Piekar napsal: „Nevěřím na prvotní inspiraci. Umění je stálá, každodenní práce. Nejde o to, čekat na inspiraci, až si nás najde – jde o to žít ve vnitřním světě, kde se vnější vizuální tvary – způsobem umělcova života – promění ve vhodné formy jeho vlastní tvorby. Umělecká tvorba je nezbytným každodenním pokrmem, biologickou nezbytností, stálou potřebou, která, pokud je naplněna, dává na druhou stranu pocit vnitřní rovnováhy. Pocit neustálého naplňování životního úkolu, vnitřní cestu, po které je zapotřebí stále jít. Každodenní, vytrvalé klepání na nebeskou bránu. Neboť jenom tehdy se může stát, že se brána pootevře.“

Aby se „nebeská brána“ otevřela, jsou pro Pavla Piekara kresebné záznamy velmi důležité. Jednak jako vytrvalý pracovní proces vedoucí ke sebezdokonalování se v technických záležitostech kresebného výrazu. A jednak proto, že takto „vycvičené oko“ už z tohoto hluboce privátního kresebného archivu dovede jasně vybrat vhodný podklad pro budoucí grafiku. Ba co víc, kresby Pavla Piekara v prvním sledu sice ve svém rozsahu poukazují na široký rámec vizuálních vjemů, kterými se zabývá, ale souběžně se z nich vyděluje a utváří „Piekarův vlastní duchovní svět“. Od časného mládí poznával při samostudiu velikány malířství. Měl štěstí na citlivé výtvarné učitele, mezi něž patřili Jenny a Jan Hladíkoví. Možná, že právě v jejich ateliéru si povšiml Hladíkovy reinterpetace děl minulosti. Spíše však svým vnitřním ustrojením, patrně ovlivněn i pracovním pobytem v Národní galerii, spěl ve vývoji vlastní tvorby k prostředí kulturněhistorické tradice a velkému dědictví evropského umění, malby, sochařství, poezie, literatury i hudby. Nalézá v nich nejen oporu pro vlastní výtvarné směřování, ale i záštitu takové cesty v rozkolísaném postmoderním rámci současného umění. Výtvarným interpretováním děl minulosti a imaginativním zpodobněním jejich tvůrců vlastně zpřítomňuje a aktivuje mnohasetletou uměleckou kulturu. Ostatně, jak Pavel Piekar poznamenal: „V paláci, (skvícím se nádherou po architektonické a umělecké stránce), vždy zněla hudba a poezie.“ V palácích byla vystavena vrcholná, špičková díla malby a sochařství.

Bezpočet náčrtníků a skicářů zaplněných kresbami poodhaluje, jak se kresby Pavla Piekara ve skutečnosti stávají deníky jeho cest českou i evropskou a zejména italskou krajinou. Příkladem jsou deníky, v nichž od roku 2000 zachycuje svou každoroční výpravu do Benátek, města jím obdivovaného pro dech beroucí světlou atmosféru, pro svěžest barev a zejména pro nevyčerpatelné bohatství památek. Jakmile mu to možnosti dovolí, intenzivně kreslí také v galeriích a benátských palácích. Obvykle si původně olejové malby obrazů už upravuje lineárně tak, aby se přetavily do grafické podoby.

Skicáře Pavla Piekara jsou také časovým záznamem jeho putování za architekturou, nejen českou, za tou časnou, románskou a gotickou, stejně jako za historickým rázům měst a památek, v nichž zcela jistě zúročil studium na Fakultě stavební Českého vysokého učení technického a našel jednu z významných linií vlastní tvorby. V celých sériích kresebných studií lze vysledovat Piekarovy poutě za tichou a poklidnou atmosférou přírodních scenérií.

V Piekarových skicářích se objevují podoby členů rodiny a mnoha přátel z jemu blízké kulturní scény. Kresebným rozvrhem buduje autor také ideální podobizny věhlasných i méně známých osobností evropského uměleckého světa od renesance až po současnost, od hudebních skladatelů přes básníky a prozaiky až po malíře, pěvce a fotografy. Objevuje polozapomenuté ženské bytosti, proslulé krasavice, múzy a ženy velkého duchovního potencionálu, které se tvůrčím způsobem zasloužily o rozkvět umění zejména v milované Itálii.

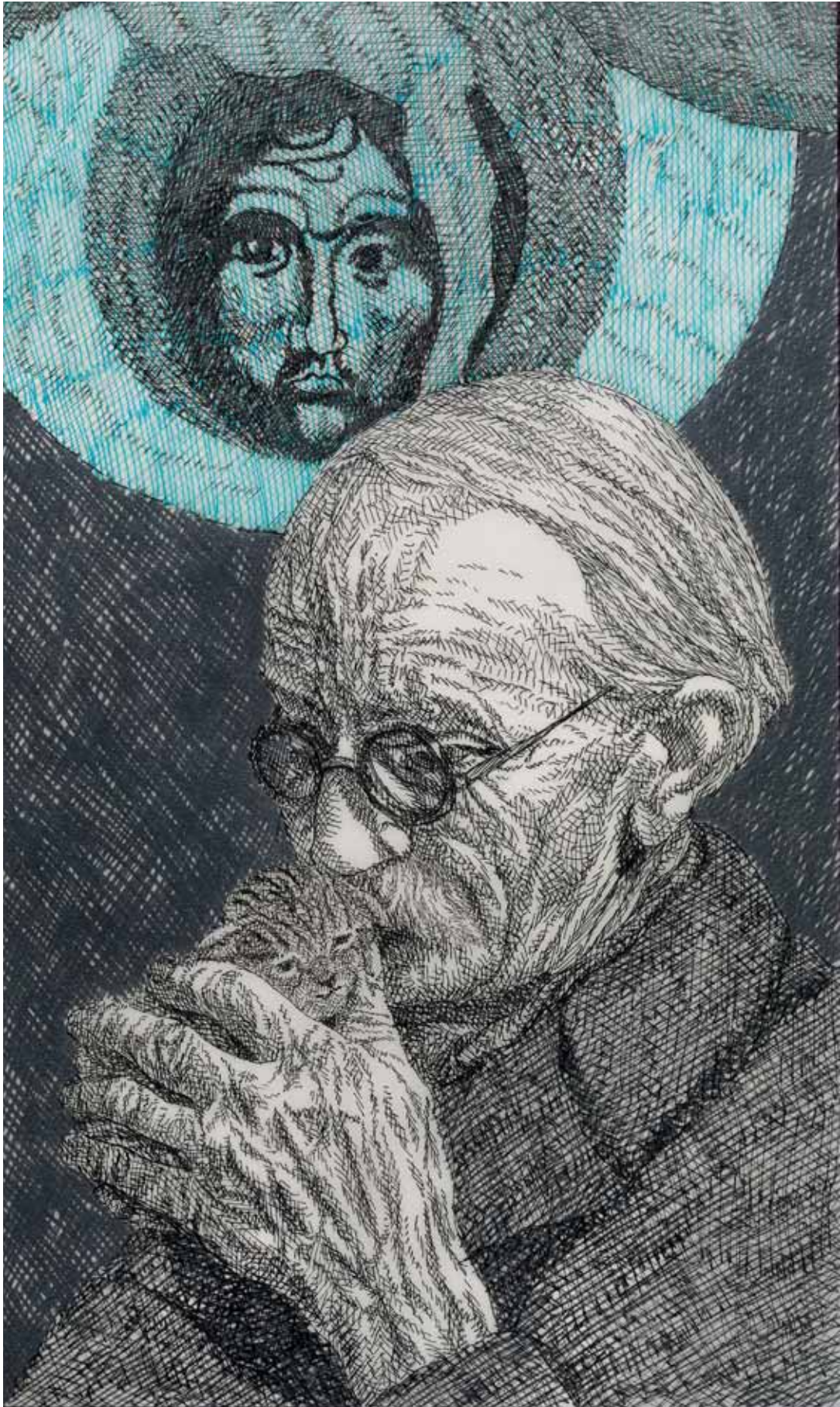
A ženské bytosti kreslí vůbec velmi rád.

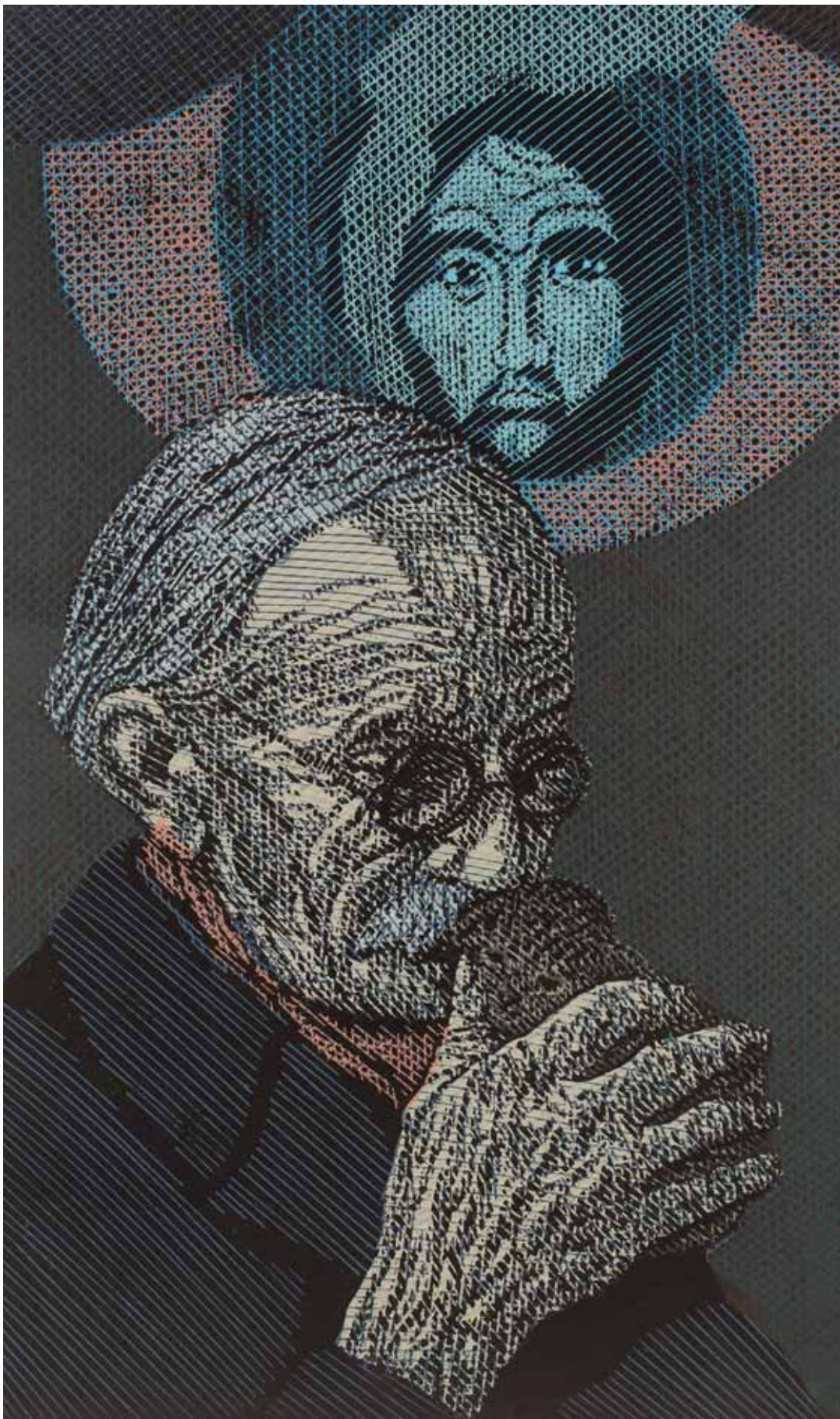
Kresby v Piekarových náčrtnících vznikají jako akvarelové nebo tušové skvrnové studie – tón v tónu. Mnoho z nich bylo vytvořeno i barevnými mikrofixy. To pak vyniká charakterizace tvarů a forem pomocí šrafování a lineárního rytmu. Pro následné grafické zpracování se mu však nejlépe pracuje s černobílou kresbou. Výrazovým pojetím jsou kresby Pavla Piekara ukotveny v realitě; prostor krajinných dominant, proporce architektonických památek, měřítko a pohyb figur jsou koncipovány perspektivně. Plastické objemy definuje světlo a stín, či valérové přechody. Velmi důležité je postižení světla, vrhaného i odrážejícího se, i toho skrytého – duchovního, vyzářujícího zevnitř kompozic. Skicáře či kresby uzavřené ve vlastnoručně vyrobených deskách, polepených pohlednicemi z navštívených měst, galerií a muzeí, s řadou tajemných šifer a nápisů jako cestovní itineráře, se po ukončení výprav a cest přesouvají do jakéhosi zárodečného archivu budoucích grafických realizací. Čekají na svůj čas a „autorovu chvíli“.

Pavel Piekar napsal: „Každý má své šťastné chvíle. Ale ty samy o sobě nestačí. Procházím-li se dějinami umění, cením si nejvíce děl, kde čas jako by nehrál roli, kdy umělec počal práci neznaje, za jak dlouho dílo dokončí. Trpělivě nanášel vrstvu po vrstvě, trpělivě směřoval k cíli – věčnosti. Protože ta je jedinou kvalitou, která trvá v čase. Pracuj, buď pilný a výsledek nechej pomalému pohybu, který stále prosívá vodu nečistou s drahými kameny, aby ty nakonec zazářily ve světle svého jasu.“

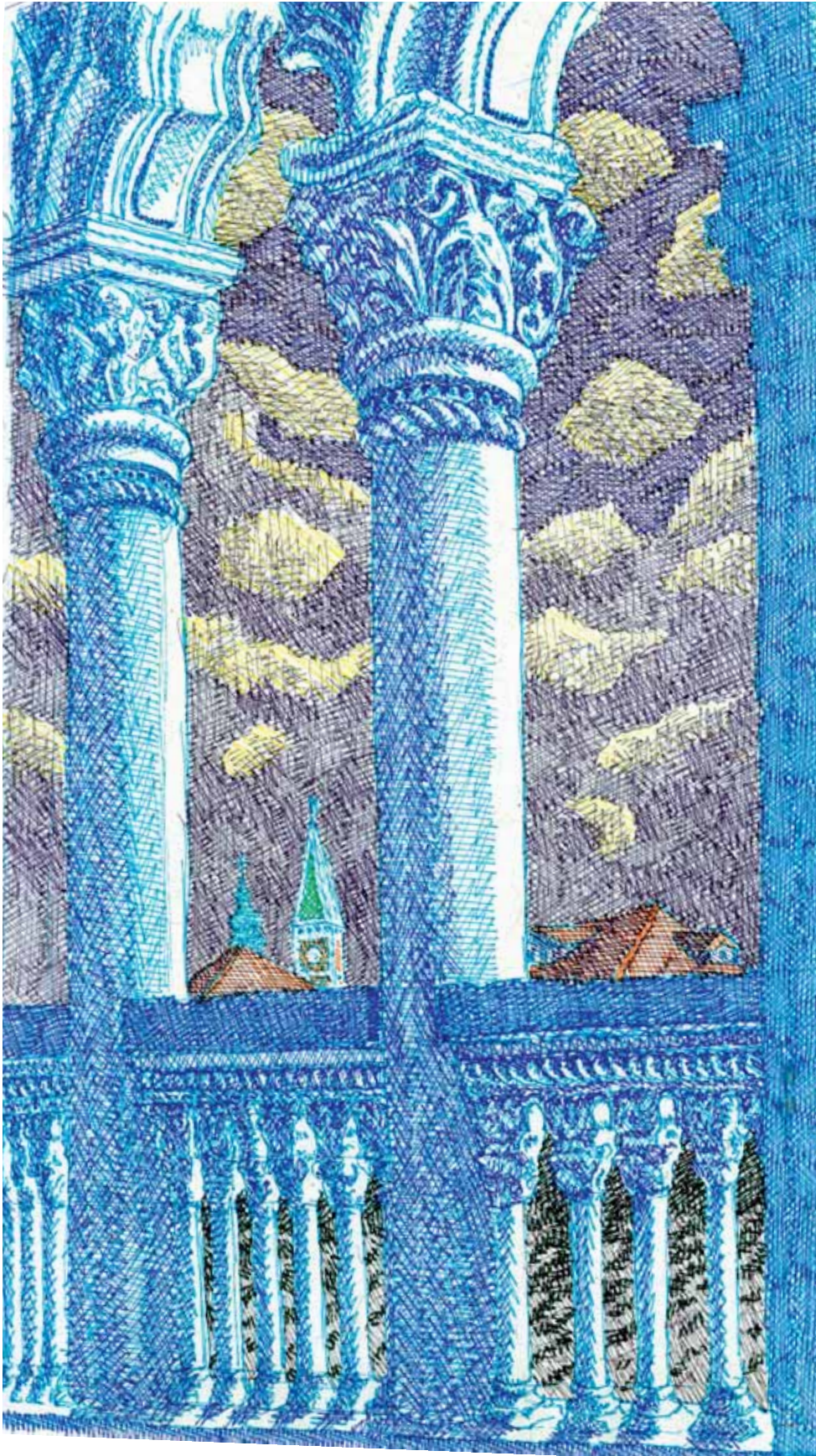
*Božena Vachudová
leden 2015*

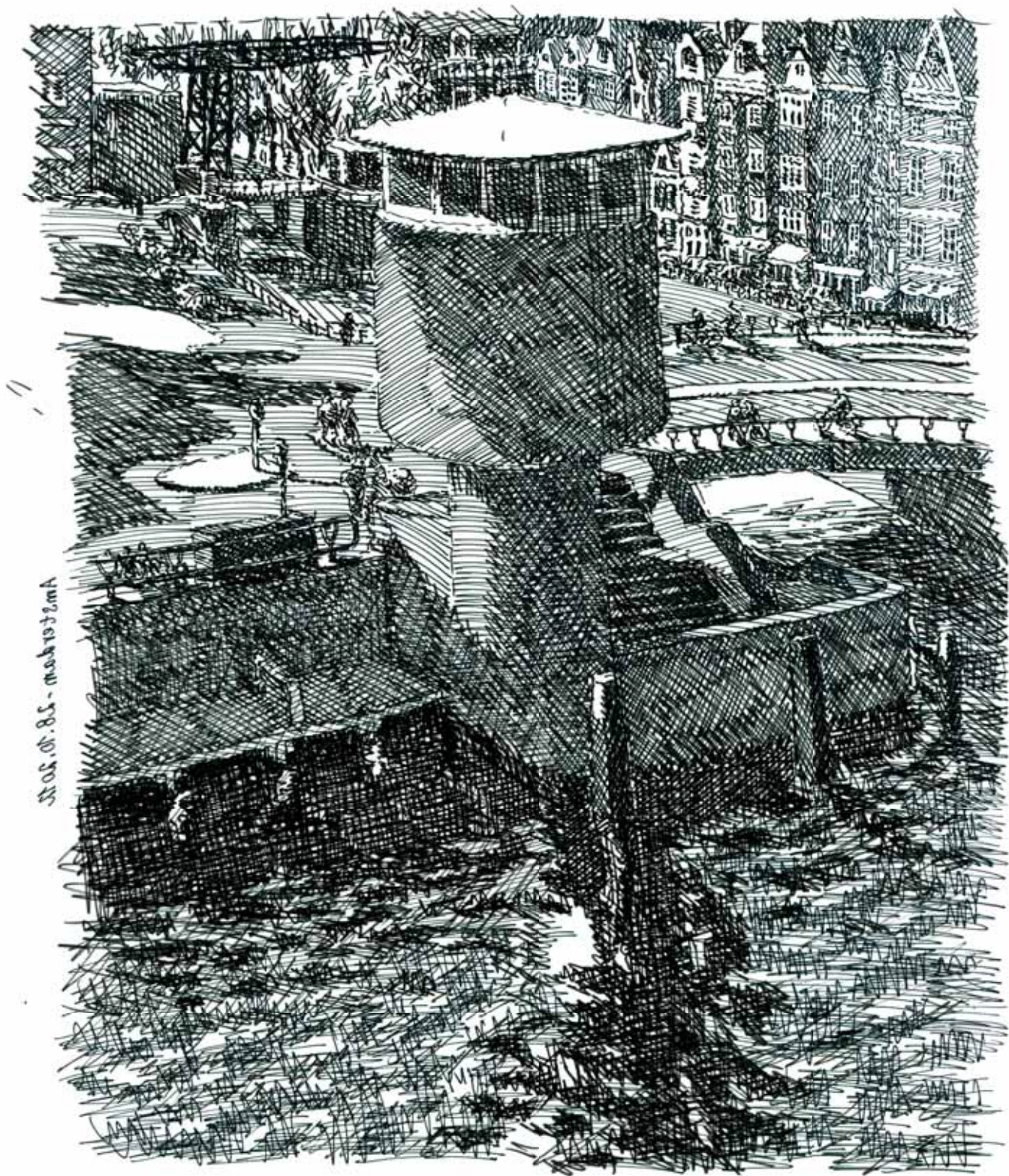

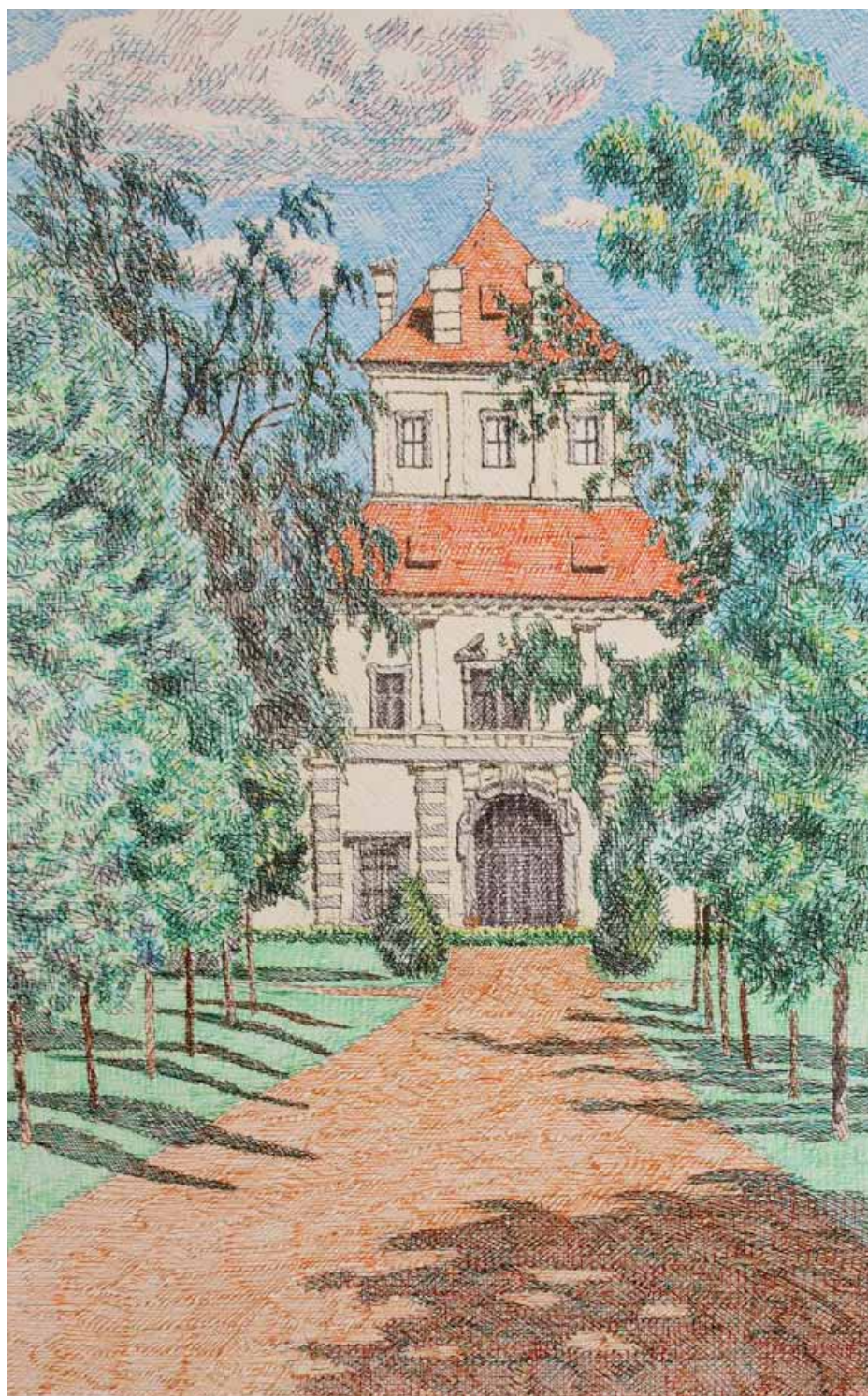

73rd Street - N.Y. - 2013

Pavel Piekar's "Gallery"

The great Italian Baroque poet Giovan Battista Marino from Naples (1569–1625), author of the poem "Adonis" and the extensive collection *The Lyre*, published a relatively little-known but extremely interesting book in Venice in 1620 called *The Gallery*. In it the author attempted to recreate through sonnets, madrigals and stanzas his ideal gallery, filled with paintings depicting stories from mythology and the Bible, portraits as well as caprices, but also sculptures, reliefs, maquettes and medals. In his *Gallery* the poet achieved his desire to gather together in one place the best art of his day – works which were already at that time

admired and owned by private collectors and many of which are today displayed in Italian and European museums. It is worth noting that in his subcategory of portraits Marino includes not only legendary and historical personalities but also scientists, inventors and discoverers such as Galileo Galilei. Employing surprising linguistic twists Marino brilliantly captured in just a few lines the essence and meaning of individual works. In short stanzas as concise as the brushstrokes of a master portraitist he characterized individual artists, some of whom he knew personally. Among the most effective verses are those devoted to Guido Reni and his *Massacre of the Innocents* ("Che fai tu Guido?") or his stirring epitaph praising the moral strength and artistic courage of Michelangelo Merisi da Caravaggio ("In morte di Michelangelo da Caravaggio"). Reading *The Gallery* provides a fascinating view of art and artists from the standpoint of a poet for whom painting and poetry are so similar that painting is like silent poetry, and poetry like spoken painting, referring to Horace's tenet *Ut pictura poesis*.

For a number of years I have been following the graphic work of Pavel Piekar and have particularly enjoyed seeing his growing corpus of linocuts, with which, it seems to me, he is creating a modern and distinctive counterpart to Marino's *Gallery*.

His body of work encompasses portraits of artists, writers, composers – notable men and women from the Renaissance and Baroque periods to more recent centuries and years whose life and work are part of the cultural treasury of Western civilization. The language of Baroque poetry is obviously different from the expressive means and techniques of this Czech artist, yet the impact of this sphere of Piekar's graphic output fully corresponds in spirit to Marino's statement that painting and poetry are so similar that "painting is silent poetry, and poetry spoken painting" (*Dicerie sacre*, 1614). What they both share is a rhetorical approach that the ancient Greeks called ἠθοποιία (*ēthopoeia*), an ability to convey a person's essential nature with exceptional fidelity and wit. Piekar is endowed with this capability, and guided by a sound intuition he is able to enhance a portrait with iconographic attributes or quotations to create a truly poetic message that kindles a viewer's desire or need for a deeper understanding. Piekar's ever-expanding cultural and artistic pantheon is not just a testament to his education, good taste, insights, love for the arts in general and impressive artistic abilities. There is something more, which only magnifies the enjoyment of these works: It is a belief in culture, a faith that culture will always ennoble the human spirit and guide it towards the values of beauty, excellence and freedom of ideas.

Andrea Louis Ballardini

January 2015

Step out of the palace, you are going to the summerhouse

Even the title of the latest exhibition by the printmaker Pavel Piekar (born 1960), perhaps instinctively, pinpoints two essential principles of his work. The first one is a perceptible and, given the wording, probably a somewhat romantically self-preservational regard for the past. Knowing that the artist is professionally tied to Sternberg Palace near Prague Castle and that the current exhibition is being held at the Summerhouse in Ostov nad Ohři, the second principle necessarily must be a realistic view of the world.

Pavel Piekar is one of the most prominent Czech artists working with the linocut technique. In the 1980s and 1990s, along with other Czech artists including Michal Cihlář and Vojtěch Kovářík, he reclaimed this long-neglected technique and uncovered its previously undiscovered expressive and technical possibilities. Even before the start of the new millennium these artists had managed to forge a completely new image for the linocut, which was remarkable because it sparked not only a strong intergenerational interest in their own work but also an upsurge in linocut activity among the upcoming generation then studying at the Academy of Fine Arts in Prague.

Piekar has been working with the linocut technique since the early 1980s. His signature style is a skilful combination of a realistic and abstract visual vocabulary, composing images from multiple linoleum plates carved with an abstract grid, and above all a strong colouristic sensibility. He produces prints almost exclusively in small editions, their size usually not exceeding ten prints, and he has been working in increasingly larger formats.

He colouristic sense is evident not only from his incorporation of up to 50 colours in a single print but also from his careful selection of the paper on which he prints. The exposed areas of paper – only rarely white – become another subtle factor in the colouristic tenor of the composition and the overall mood of the print. Equally important is his specific way of layering the toned impressions, sometimes achieving fine glazed effects reminiscent of painting. In addition, the artist prepares his own special blend of printer's inks and oil-based colours.

As this exhibition demonstrates, Piekar is a steadfast realist in the traditional sense of the term. The spheres of his work that are most closely linked with his personal life and priorities, including a series of self-portraits, can be viewed as a sort of journal. This also applies, of course, to his preferred themes, especially the landscape, urban scenes, portraits of his family and friends, as well as favourite artists and art works. Piekar produces these prints in open-ended and continually evolving cycles, which in addition to mediating his visual experience of the world also map his own life. Not just his physical existence, of course; they at least equally reflect the realm of his imagination.

The basis for one of his prints is usually a precisely drawn sketch, created, as it was in centuries past, en plein air or with a human model. As was the custom of the Old Masters, Piekar also sketches paintings and sculptures in galleries and lapidaria. He has amassed an extensive portfolio of such drawings – a vast storehouse of visual impressions from which he directly chooses or collages together into compositions for his own prints.

This approach is best exemplified by his imaginary portraits, where it also plays the most important role. The faces of his subjects, sometimes intuitively and sometimes deliberately, are set within a specific environment or in scenes from old paintings, providing them with a context – a sort of semantic-emotional resonance. A complex reading of one of his art works situating the

subjective intimacy of an individual's face within such a narrative framework defies the conventional categories of art genres. It is precisely Peikar's compositional approach and his method of image manipulation that give birth to a new reality, one which is often surprising. He subtly weaves together not just disparate places, historical eras and events but also ideas.

Although Peikar's artistic expression employs a relatively conservative approach firmly anchored in the past, one sometimes discovers unexpected contemporary touches. It is not just the use of visual remix that takes place fully in the spirit of postproduction theory. It is also the fact that ultra-contemporary personalities who seemingly don't mesh with his traditional worldview occasionally crop up among the figures he portrays, whether it's the singer-songwriter Leonard Cohen, the glamour photographer Tereza z Davle or the fashion stylist and photo model Olo Křížová. But this also applies to the composition of his prints, where one glimpses subtle echoes of comics. The structural hatching from which individual motifs are created border on the abstract. And he also utilizes changes of scale and photography-like zoom effects, whereby an enlarged detail of a building façade or vegetation completely covers an area of the print so that the background basically becomes an abstract blur.

Most importantly, Peikar's graphic works remain first and foremost a kind of devotion. In this sense they can be seen as a form of personal mythology or even "sacred icons" that have been kissed by his idea of the sublime. It is not a coincidence that he also likes to work with stories from ancient mythology, which offer him an enduring paradigm for present-day circumstances and vital importance for the here and now. Likewise, he sometimes invokes New Testament martyrdoms, as Caravaggio did in his day, with the tormentors and victims dressed in contemporary attire. History is therefore not just a quintessential source of artistic inspiration for Peikar but also a fertile field from which it is still possible or even necessary to harvest today. This is all to say that the work of this printmaker does not represent so much a return to the past visually but rather in terms of its values.

Radek Wohlmut
January 2015

From the palace to the summerhouse: the drawings of Pavel Piekar

Pavel Piekar, who is known primarily for his colour linocuts, is completely committed to the act of drawing.

In his body of work the drawings even outweigh the prints in number. Drawing is a kind of obsession for Piekar. If he leaves Prague – or “the palace”, since in his work for the National Gallery he shuttles between the Sternberg, Schwarzenberg and Salm palaces – he has the desire to draw incessantly. He considers it a necessity to draw eight to nine hours a day. Only then does he feel that venturing “outside” has any sense.

He basically draws whatever he sees that fascinates him. The landscape, architecture, art works, bodies of water, portraits, figural scenes. The spiritual aspect of his drawings comes from his intense experience of perceptible reality.

In 2006 Piekar wrote: “I do not believe in the primacy of inspiration. Art is consistent daily work. It is not about waiting for inspiration to come to us – it’s about living in an inner world – the way of life for an artist – where external visual shapes are transformed into suitable forms for one’s own work. Artistic creation is an essential daily foodstuff, a biological necessity, a constant need which, when met, gives a feeling of inner balance. A feeling of persistently fulfilling one’s life task, an inner journey that must continuously be followed. A daily, relentless knocking on the gates of heaven. For only then is it possible for the gates open a crack.”

In order for the “gates of heaven” to open, sketching is very important for Piekar, partly as a continuous process that yields improvement in the technical aspects of his drawing and partly because the “trained eye” acquired in this way is then better able to select from his vast private archive of drawings a point of departure for future prints. What’s more, although Piekar’s drawings demonstrate the breadth of the visual sensations he absorbs at the same time they constitute and define his own spiritual world.

From his early youth Piekar immersed himself in the masters. He is fortunate to have had sensitive art teachers, among them Jenny and Jan Hladík. He probably saw their reinterpretations of historical art works directly in their studio. But it was more likely part of his internal makeup, certainly also influenced by his job at the National Gallery in Prague, that led him to develop the subject of the cultural historical tradition and grand legacy of European painting, sculpture, poetry, literature and music in his own work. In this heritage he finds not only an underpinning for his own artistic endeavours but also a shelter in the fickle postmodern ebb and flow of contemporary art. Through a creative interpretation of works from the history of art and an imaginative representation of their creators he summons and rekindles a centuries-old artistic culture. Moreover, as Piekar notes: “In the palace (amid glittering architectural and artistic splendour) music and poetry were always heard. In the palaces only the very best works of painting and sculpture were displayed.”

Countless filled drawing pads and sketchbooks are a testament to how Piekar’s drawings have become a de facto journal of his travels through the Czech and European countryside, especially in Italy. A prime example are

the journals in which since 2000 he has been chronicling his annual trips to Venice, a city he adores for its breathtaking light, its lush colour palette and especially for its inexhaustible wealth of monuments. As circumstances permit, he also draws extensively in Venetian galleries and palaces. Usually he adapts the original oil paintings in a linear manner so that they can be translated into graphic form.

Piekar's sketchbooks are also a record of his architectural wanderings, not only to gaze at Czech buildings from the Romanesque and Gothic periods but also to absorb the historical atmosphere of different cities and monuments. These excursions have given rise to one of the major themes in his work, one for which his studies at the Faculty of Civil Engineering of the Czech Technical University in Prague have certainly yielded dividends. In entire cycles of drawing studies one can trace Piekar's pursuit of the quiet and peaceful atmosphere of natural scenery.

Also appearing in Piekar's sketchbooks are members of his family and many friends from the cultural circles that are so dear to him. The artist also sets aside time in his drawing regimen for imaginary portraits of famous and also lesser-known European cultural figures from the Renaissance period to the present – composers, poets and prose writers, painters, vocalists, photographers. There also are drawings of women: half-forgotten historical figures, famous beauties, muses and women of great intellectual capabilities who contributed to the flowering of the arts, especially in his beloved Italy.

And Piekar loves drawing women.

The sketches in Piekar's drawing pads develop as watercolour or tone-on-tone ink studies. Many of them were also created with coloured fineliner pens, which are great for capturing shapes and forms with hatching and rhythmic line. For subsequent translation into a print, however, he prefers working from a black-and-white drawing. Piekar's expressive approach is anchored in reality: The dominant landscape features, proportions of architectural monuments, and scale and movement of figures are conceived in perspective. Sculptural volumes are defined by light and shadow or tonal progressions. Highly important are the effects of light, cast or reflected, even concealed spiritual light radiating from within a composition. After the completion of a journey or trip, sketchbooks and drawings encased in his hand-made portfolios, which he plasters with postcards from the cities, galleries and museums he has visited along with various mysterious ciphers and marks such as travel itineraries, are moved into a kind of root archive for future prints. They await their time and "the artist's moment."

Piekar writes: "Everyone has their fortuitous moments. But those alone are not enough. In the history of art, I most value works in which time played almost no role, works which the artist began not knowing how long they would take to complete, patiently applying layer after layer, patiently moving towards the objective – timelessness. Because that is the only quality which stands the test of time. Work, be diligent and trust the result to deliberate process, which is like continuously sieving water flecked with precious stones so that eventually they can sparkle in all their glory."

Božena Vachudová

January 2015

Pavel Piekar

Narozen: 8. 7. 1960 v Ostravě

Studia: V roce 1983 ukončil ČVUT v Praze, stavební fakultu.

Absolvoval soukromá výtvarná školení u doc. Bohuslava Kutila a manželů Jenny a Jana Hladíkových.

Žije a tvoří v Praze.

Autor realisticky zobrazuje skutečnost v kresbách a barevných tuších, které převádí do techniky barevného linorytu. S technikou linorytu systematicky pracuje od roku 1983. Výsledná grafika vzniká podle přesné kresby, ze které se kopírují jednotlivé desky – barvy následného soutisku. Podle obtížnosti tématu se počet jednotlivých barev pohybuje mezi 5 až 50, kdy každá barva má svoji vlastní desku. Tiskne autorsky, v malých nákladech, barevné odstíny jednotlivých desek vznikají mícháním tiskařských a olejových barev. Zabývá se také ilustrační činností.

Samostatné výstavy / výběr od roku 2000

- 2014 Barokní etudy, Rentzovo muzeum barokního tisku v Kuksu, Kuks
Šel, viděl, vyryl..., Městské muzeum, Nová Paka
- 2013 Spazi spirituali, Palazzo Palagonia, Palermo, Itálie
Umělci a Benátky, Galerie University, Pardubice
Tajemství tváře a těla, Studijní a vědecká knihovna, Hradec Králové
- 2012 Okouzlení barokem, kaple kostela sv. Anny, Žireč, v rámci festivalu barokního divadla, opery a hudby Theatrum Kuks
Duchovní prostory, kaple sv. Jana Křtitele, městská část Praha-Slivenec
- 2011 Imaginární portréty českých umělců, kulturní centrum Kaskáda, Bílina
Duchovní prostory, Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec
I já jsem byl v Itálii..., Studijní a vědecká knihovna, Hradec Králové
Ozvěny Orfeovy – putovní výstava, České centrum Sofie, Sliven, Chaskovo, Dimitrovgrad, Nova Zagora, Bulharsko
- 2010 Volti Baciata dalla Musa, Istituto culturale Ceco, Milano, Itálie
Tváře políbené múzou (portréty českých umělců), hrad Zvíkov
Incidit, Galerie Hollar, Praha
Šumava – pocta minulosti a přítomnosti, Městská knihovna Opatov, Praha
Z cest, Galerie Havelka, Praha
Město, které není, Obecní dům Opava, Opava
- 2009 Črty a rytiny ze Šumavy, Muzeum Šumavy, Kašperské Hory
Imaginární portréty, Památník národního písemnictví, Praha
Do Benátek a dál, Galerie Millenium, Praha

- 2008 Dvanáct barev sněhu, Artpro, Galerie plastiky, Praha
 Porträts der tschechischen und deutschen Künstler des 19., 20., und
 21. Jahrhunderts, Alte Feuerwache Loschwitz, Dresden, Německo
 Ozvěny Orfeovy, Městské muzeum, Volyně
- 2007 Umělkyně, umělci a jejich múzy, Galerie La Femme, Praha
- 2006 Linoryt, Galerie Anderle, Praha
 Italia – ispirazione storica e contemporanea / Accademia di Belli Arti,
 Neapol / Auditorium di Hotel Laurus, Firenze / Castello di Udine,
 Casa della Contadinanza, Udine / Galleria il Tempo, via Morgagni 7, Bologna, Itálie
 Pavel Piekar, Linoryt, Galerie české plastiky, Praha
 Umění a cesty, Langrův dům, Jindřichův Hradec
- 2005 Pavel Piekar – Tjeckist landskap, Tjeckiska centret, Stockholm, Švédsko
 Benátky, Galerie Jamborův dům, Tišnov
 Portrét a figurální kompozice, Muzeum Šumavy, Kašperské Hory
 Okouzlení přírodou, Galerie a čajovna ve věži, Mělník
 Italia-ispirazione storica e contemporanea, Istituto culturale Ceco, Roma, Itálie
- 2004 Benátky, Týnská literární kavárna, Praha
 Pavel Piekar, barevný linoryt, kresby, výstavní sál obce Kvilda
 LinoLithographies de Pavel Piekar, Centre Culturel Beauchamp, Francie
- 2003 Krajina, Galerie bří. Špillarů, Domažlice
 La Venezia, Galerie Caesar, Olomouc
 Pavel Piekar, Výstavní síň Sokolská 26, Ostrava
- 2002 Křížová cesta, Galerie Františka Drtikola, Příbram
 Šumava (s L.Sýkorou), Galerie U Zlatého kohouta, Praha
 Itálie-historická a současná inspirace, R Galerie, Český Krumlov
 Böhmische landschaft, Tschechisches zentrum, Dresden, Německo
- 2001 Obrazy, hudba, Mezinárodní knihkupectví a galerie U Knihomola, Praha
 Grafikův svět, Vlastivědné muzeum Olomouc, Olomouc
 Otec a syn, Galerie Luka, Praha
 Krajina, architektura, Galerie Podkova, Olomouc
- 2000 Přicházejí pastýřové, přichází zima a sníh, Mezinárodní knihkupectví a galerie U Knihomola, Praha
 Mezi obrazy, Galerie Pokorný, Prostějov
 Exteriér, Interiér, Galerie Růžový kopeček, Cheb
 Pavel Piekar – Linoryty, Galerie Klatovy / Klenová, Klatovy
 Pohled (touha) do dálky, Grafický kabinet Husitského muzea, Tábor

Autor se zúčastnil mnoha společných výstavních projektů v tuzemsku a v zahraničí.